Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 58 (3058)

СЕРЕДА 26 березня 2003 року

ОФІЦІЙНО

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Заслужена оцінка внеску в розбудову держави

Голова Верховної Ради Володимир Литвин вручив почесні грамоти та грамоти Верховної Ради, пам'ятні медалі «Десять років Незалежності України», цінні подарунки (годинники) працівникам органів внутрішніх справ, виконавчої влади і місцевого самоврядування, паливно-енергетичного комплексу, Держкомзему, народногосподарського комплексу, закладів охорони здоров'я, науки і освіти, культури та засобів масової інформації, апарату ВР, фінансової сфери, прикордонникам, представникам громадських організацій.

Серед нагороджених — суддя Конституційного Суду України Іван Тимченко, лейтенант міліції Сергій Зачепа, заступник голови Теофіпольської райради Олена Карпюк, водолаз-піротехнік Володимир Ясюк, доктор медичних наук Оксана Деньга, професор-економіст Микола Білуха...

Вручаючи високі відзнаки, керівник парламенту сказав, що це заслужена оцінка внеску в розбудову незалежної держави, розвиток демократії, парламентаризму, захисту прав і свобод громадян, здоров'я людей, **повідомляє наш кореспондент Анатолій КАРАСЬ.**

До Папи Римського з візитом

Сьогодні у другій половині дня Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вирушає з офіційним візитом до Італії. Програма перебування глави ВР у Римі вельми насичена. Один із трьох днів перебування присвячено відвідинам Ватикану та зустрічі з Папою Іоанном Павлом II. На сьогодні заплановано переговори української делегації у МЗС Італії і Сенаті з міністром закордонних справ Франко Фраттіні та Головою Сенату Італійської Республіки Марчелло Перою.

Тринадцятий крок

Україна підписала двосторонні протоколи про доступ на ринки товарів та послуг з Чехією та Словаччиною. Підписання цих документів відбулося в Женеві у рамках багатостороннього засідання з питань технічних бар'єрів у торгівлі. Тепер Україна має 13 підписаних протоколів з країнами—членами СОТ.

СТИХІЯ

Повені й підтоплення: динаміка

Прохолодна погода, що тривала протягом останніх днів, не сприяла підвищенню рівнів води на річках і водосховищах країни. Окремі підвищення рівнів води були пов'язані з переміщенням хвиль водопілля вниз за течією, скресанням льоду. А 25—27 березня очікується підняття рівнів води на річках басейну Дністра — у Львівській, Івано-Франківській, Хмельницькій та Вінницькій областях на 20—150 см з виходом води на заплави. Можливе підвищення рівнів води і на річках Прип'ять, Стохід, Стир (Волинська область), Горинь та Случ (Рівненська область).

Не обходиться і без жертв. Під час проведення вибухових робіт із ліквідації крижаного затору на злитті річок Вовча та Самара на Дніпропетровщині через порушення правил особистої безпеки (під час вибуху піднявся з укриття) уламками криги тяжко травмовано військовослужбовця внутрішніх військ МВС. Після проведеної операції поранений помер в реанімації.

За станом на 25 березня залишаються підтопленими 287 житлових будинків, з них у Миколаївській області — 234. Тут відселено 89 осіб та 33 — у Дніпропетровській області, **повідомляє прес-служба МНС**.

Я ВАМ ПИШУ...

Люди, робіть, як я!

Установив у квартирі лічильники на воду і очам не вірю! Вчотирьох за місяць ми, з'ясовується, витрачаємо від 12 до 15 кубометрів води. І це тоді, що ми не звикли ще до думки про лічильники і забуваємо заощаджувати за можливості.

А чому керівництво «Міськводоканалу» переконує херсонців, що кожен із них за місяць «випиває» по 8,1 куба води? За що платять ті, хто не має коштів на встановлення лічильників?... Не дозволяйте себе ошукувати! Нашкребіть для початку грошей хоча б на один лічильник, а решту труб опломбуйте, як це зробив я.

Сергій ПІДПАЛОВ.

Херсон.

А ХИМЕРИ ЩЕ НЕ ВМЕРЛИ!

Знаменитий столичний будинок Городецького (той, що з химерами) — нині на ремонті, там, за огорожею, щось добудовують, і кияни турбуються, чи не сталося біди з улюбленими химерами. Фотографувати просто так там не можна. Але з люб'язного дозволу охорони дому, що навпроти, ми зробили кілька знімків, аби показати читачам, що русалки та інша казкова фауна на місці. Це втішно, бо останнім часом Київ, та й не лише він, стрімко змінює своє обличчя, ландшафти і пейзажі стають химернішими, ніж були, а нові химери не завжди кращі, ніж давні.

Дещо про це читайте на 3-й, 4-й та 6-й сторінках сьогоднішньої газети.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Кров не дорожча за нафту, а нафта потрібна вкрай

Хто винний і що робити?

Пентагон назвав загальні втрати союзників за п'ять перших діб сухопутної операції — 56 убитих, з них 17 британців і 39 американців. Війна вийшла із запланованого Вашингтоном графіка. Винний в цьому не опір іракців, а піщані бурі та... Росія. Її звинуватили у продажу Багдаду електронного обладнання для створення радіоперешкод, що може збити з курсу американські літаки і бомби.

Коли операція затягнеться хоча б на місяць, у Пентагону до травня закінчаться надані на неї кошти, якщо конгрес не виділить додатково 62,6 млрд. дол. на ведення війни. Цей запит з видатків було направлено Джорджем Бушем до конгресу. Тим часом долар падає на фондових ринках, і економісти аналізують варіанти уникнення економічної кризи в разі затяжної війни.

Водночас термін підходу сил союзників до Багдада відкладається: через шалений опір іракської армії вони досі не спромоглися захопити жодного мосту через Євфрат. Учора, поки морські піхотинці застрягли в Насирії, передова третя піхотна дивізія США, яка рухається в обхід міст пустелею на Багдад, потрапила в засідку, влаштовану природою. За 160 км від іракської столиці — у районі міста Ен-Наджаф американські підрозділи опинилися в зоні дії потужної піщаної бурі.

(Закінчення на 2-й стор.).

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

У НОМЕР

■ *Не менш як 90 відсотків озимих доведеться пересівати селянам Дніпропетровщини.* А це понад 480 тисяч гектарів землі. І якщо з технікою проблем немає, то з коштами... Додатково потрібно 370 мільйонів гривень. Це якщо пальне, насіння та добрива не подорожчають. Учені і знавці-практики переконані: рік видасться сприятливим для ячменю. Саме ним, а також кукурудзою планують засіяти майже половину дніпропетровських ланів. Сіячі цих культур отримуватимуть допомогу, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

■ *Оригінальний спосіб боротьби з розкраданням електроенергії запроваджено у трьох районах Київської області.* Той, хто повідомить уповноваженому РЕМ, що хтось краде електроенергію, отримає десять відсотків від суми збитку, відшкодованого енергокомпанії за фактом крадіжки. Київобленерго гарантує цілковиту конфіденційність тим, хто з такими «звістками» звертатиметься до неї.

Контрольні пакети ВАТ «А. Е. С. Київобленерго» у 2001 році придбала на тендерній основі одна з найбільших світових енергетичних компаній — AES Corp, **повідомляє наш кореспондент Яків ГАЛЬЧЕНКО.**

■ *Приріст обсягів промислового виробництва на Сумщині за перші два місяці порівняно з відповідним періодом минулого року становить 17,5 відсотка.* Більш як удвічі цей показник загалом перевищили підприємства обласного центру. Лідером серед них залишається сумське Науково-виробниче об'єднання імені Фрунзе, колектив якого збільшив випуск конкурентоспроможної продукції в 1,8 разу. Набирають обертів і акціонерні товариства «Насосенергомаш», «ВНДІкомпресормаш», Сумська біологічна фабрика. Слідом за сумчанами поступово виходять із затяжної кризи виробничі колективи Шостки, Лебедина, Охтирського, Тростянецького, Краснопільського та деяких інших районів області, **повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.**

■ *Учора багатотисячний колектив студентів і викладачів Львівського національного університету імені І. Франка провів мітинг.* Причина — маніпуляції довкола посади ректора. Кілька тижнів тому невідомі автори розповсюдили серед викладачів листа із звинуваченнями на адресу Івана Вакарчука, термін контракту котрого закінчився 24 березня. З 25 березня він згідно з наказом міністра був призначений виконувачем обов'язків «до заміщення цієї вакантної посади в установленому порядку». Однак у день звіту ректора з міністерства надійшов наказ на відкликання попереднього наказу. Викладачі припускають, що на університет чинять політичний тиск, щоб нав'язати сторонню людину, **повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.**

ПОЛІТИКА

Німці нам довіряють

Німецько-український форум створив добру основу для результативних переговорів під час травневого візиту до України Президента Бундестагу, а також проведення чергових україно-німецьких консультацій на вищому рівні. Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на зустрічі з головою правління Німецько-українського форуму Маттіасом Кляйнертом.

Володимир Литвин зауважив, що нині через війну в Іраку всі події ніби відходять на другий план: «Війна стала продовженням політики, і знизився поріг безпеки». Голова ВР вважає: необхідно розібратися з тим, що відбувається у світі, в Європі. Яку роль відіграватиме Європа і Україна в її складі в новому світі? «У цьому зв'язку велику роль відіграє форум як структура, що зміцнює наші відносини і роль України в Європі», — підкреслив В. Литвин. Глава парламенту також поінформував гостей про дискусії у зв'язку з відправкою в Кувейт українського батальйону хімзахисту, заявивши, що це зроблено не для того, щоб загладити свою провину перед США, як вважають деякі політики: «Ми відкриті і готові до співпраці, оскільки Німеччина відіграє для України важливу роль».

Маттіас Кляйнерт подякував ВР за чітку позицію стосовно Іраку і Кувейту: «Треба викласти все на стіл, щоб була взаємна довіра». Німеччина впевнена, що не тільки молитвами про якнайшвидше завершення війни можна допомогти народові Іраку, а й відновленням переговорного процесу. «У німців є довіра до України», — наголосив М. Кляйнерт, додавши, що Німецько-український форум робить усе для того, щоб її зміцнювати й наповнювати співробітництво між нашими країнами практичним змістом.

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Викрали, убили. А хто замовляв?

Слідству вдалося наблизитися до з'ясування обставин зникнення Георгія Гонгадзе, а також до встановлення осіб, безпосередньо причетних до його зникнення і вбивства.

Про це йдеться в оприлюдненому головою Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Миколою Томенком листі Генерального прокурора Святослава Піскуна до Голови Верховної Ради Володимира Литвина.

У листі, як зазначає УНІАН, вказується на остаточне підтвердження того, що знайдене в Таращанському районі Київської області тіло належить саме Г. Гонгадзе. Також повідомляється про останні кроки прокуратури, зокрема, про співробітництво з генеральним секретарем міжнародної організації «Репортери без кордонів» Робером Меnаром, та представником Бюро ПАРЄ і головою секретаріату моніторингового комітету цієї організації.

«Генпрокуратура України вважає, що розслідування проводиться абсолютно незаангажовано, передусім з політичної точки зору. Хоча слідство не відкидає можливості перевірки будь-якої версії цього злочину», — пише С. Піскун.

Голова тимчасової слідчої комісії з розслідування загибелі журналістів Гонгадзе та Александрова і низки інших резонансних злочинів Григорій Омельченко такого оптимізму не поділяє. Він зауважує, що на приналежність «таращанського тіла» Георгію Гонгадзе вказав ще два роки тому таращанський судмедексперт, а згодом це підтвердила російська експертиза на чолі з визнаним у світі фахівцем Івановим. Інша справа, що відповідним можновладцям було вигідно загальмувати хід розслідування, відтягнути похорон Гії на «спокійніший час», а це посіяло додаткові сумніви з приводу "таращанського тіла» і в душах мами та дружини покійного.

Остання експертиза «таращанського тіла» була потрібна слідству лише для того, щоб ще раз переконати і заспокоїти рідних покійного журналіста. Але, зауважує далі депутат-полковник, у зверненні до Генпрокуратури парламентська тимчасова комісія просила провести за участю українських слідчих дві експертизи — власне «таращанського тіла» і тієї частини записів майора Мельниченка у президентському кабінеті, які можуть пролити світло на замовників викрадення журналіста. На першу експертизу, як бачимо, прокурорське відомство погодилося, а на другу — ні. А як без цього можна завершити розслідування у справі, тим паче за версією про причетність до злочину «орлів» з МВС?

У листі Генпрокурор повідомляє главі українського парламенту і про хід розслідування двох інших резонансних справ: вбивства генерального директора Слов'янської телерадіокомпанії "ТОР" Ігоря Александрова та доведення до самогубства засновника і директора ТОВ "Інформаційне агентство «Українські новини» Михайла Коломійця. Перший злочин він вважає фактично розкритим і повідомляє, що органи слідства вживають заходів для розшуку обвинуваченого І. Благова та слідства В. Верховода.

У другій справі для перевірки версії самогубства М. Коломійця наголошується на проведенні низки експертиз, зокрема і посмертної психолого-психіатричної.

Загалом, за інформацією Генпрокурора, з 1990 року в провадженні органів прокуратури перебувало вісім кримінальних справ, пов'язаних зі зникненнями або вбивствами журналістів, з яких розкрито три вбивства.

Анатолій БЕНЬ.

Комуністів «стрілочник» не задовольнить

Рішення робочої групи з питань фальсифікації держбюджету-2003 є спробою уникнути питання про те, що фальсифікація справді була, вважає лідер фракції Компартії Петро Симоненко.

Ділячися своїми спостереженнями із журналістами про те, що заява про відсутність фальсифікації держбюджету на 2003 рік — не більш як політичний крок, головний комуніст вказує на начебто незацікавленість членів робочої групи у створенні спеціальної слідчої комісії.

На його думку, як **повідомляє далі «Інтерфакс-Україна»**, створення слідчої комісії та її робота можуть призвести до того, що буде поставлено питання про відставку глави бюджетного комітету або народного депутата, винного у фальсифікації бюджету.

На думку П. Симоненка, спочатку відповідальність має понести конкретний народний депутат, а не якийсь працівник апарату парламенту, котрий начебто вже взяв на себе відповідальність за зміну стенограми засідання.

Кров не дорожча за нафту, а нафта потрібна вкрай

Хто винний і що робити?

(Початок на 1-й стор.).

Як і раніше, американці не захопили жодного великого міста, а маленький порт Умм-Каср перетворився на справжню «Брестську фортецю». До речі, як стало відомо, в Умм-Касрі разом з американцями воюють поляки.

В Умм-Касрі та решті іракських міст, що блоковані від зовнішнього світу, назріває гуманітарна катастрофа. Найважче становище нині в Басрі. За даними міжнародних організацій, 100 тисяч дітей залишилися там без води. З першого дня війни у цьому другому за розмірами місті немає електроенергії. Міністр внутрішніх справ Іраку Махмуд Ахмад звинуватив американо-британську коаліцію в блокуванні поставок продовольства і медикаментів іракським мирним жителям і звернувся до ООН з вимогою відновити поставки до країни гуманітарних вантажів.

Стосовно Багдада, то на незавойовану, як було обіцяно, столицю Іраку обрушуються вже не точкові удари. Нині авіація коаліції прасує околиці столиці килимовими бомбардуваннями. У Багдаді тим часом готуються до штурму. Американці вважають, що іракські війська застосують зброю масового ураження. Поширюються чутки про червону лінію навколо Багдада, яку щойно перетнуть і проти них буде використана хімічна зброя. З цього приводу росіяни вже вигадали анекдот:

Президент Буш заявив, що у нього є докази наявності у Саддама зброї масового ураження.

— І які ж?

— Ось усі квитанції...

Яна СТАДІЛЬНА.

Заклики до джихаду безпідставні

Меджліс кримськотатарського народу в заяві з приводу початку війни в Іраку висловив надію, що ця операція не спричинить невиправданих жертв жодної зі сторін. Разом з тим у заяві наголошується: «Меджліс розуміє, що нинішній режим Іраку систематично проводив політику, яка є серйозною загрозою для сусідніх держав, нерідко використовував військову силу і заборонені міжнародною спільнотою види озброєнь, включаючи хімічне, для придушення цивільних протестів свого населення, піддавав грубій дискримінації та примусовій асиміляції іракських громадян неарабського походження, зокрема проводив політику геноциду стосовно більш ніж двомільйонного туркменського населення в районі Кіркука».

Тому заклики окремих політиків до якогось «джихаду» на підтримку диктаторського режиму Іраку не мають жодних моральних або релігійних підстав, вважає Меджліс кримськотатарського народу.

Яка війна? У нас «Оскар»!

Такою була реакція нашої співвітчизниці, котра мешкає і працює у Вашингтоні, коли я зателефонувала їй дізнатися, як живеться у воюючій Америці.

— Про війну так багато і давно говорили, що вона не стала потрясінням або несподіванкою. А у вас, що, надто переживають з цього приводу? І взагалі, яка війна? У нас «Оскар»! Усі кажуть, що він був паршивий порівняно з усіма минулих років, але радіють тому, що всі на нього прийшли. Раніше казали, що, мовляв, половини зірок не буде. Правда, я чула, їм заборонили говорити про війну і вони причепили якісь срібні значки на знак того, що виступають проти політики Буша. Лише один режисер, який узяв «Оскара» за кращий документальний фільм, зумів сказати все, що він думає про свого президента. Та й то його заглушили фанфарами.

— Що кажуть твої колеги-американці про показаних по телебаченню вбитих і полонених солдатів США?

— У нас по телевізору таке не показують. Можливо, по якихось кабельних каналах і в робочий час... І я не чула, щоб це хтось обговорював. До речі, і про 200-тисячну демонстрацію в Нью-Йорку я до пуття нічого не бачила, хоча й чула про неї. Гадаю, Америка ще не до кінця розуміє, що відбувається, точніше, її майстерно відволікають від безглуздих і непотрібних думок.

Яна ОСАДЧА.

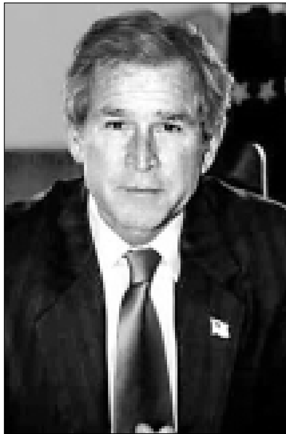

Фото АП.

Перша партія вояків прибула до Кувейту

Як повідомили у пресслужбі МО, вчора Міністр оборони генерал армії Володимир Шкідченко особисто перевірив готовність 19-го окремого батальйону радіаційного, хімічного та біологічного захисту до відправки в Державу Кувейт.

— Ви пройшли відповідальний етап відбору до батальйону, етап поповнення та вдосконалення професійних навичок та злагодження підрозділу, — сказав міністр під час спілкування з військовослужбовцями батальйону. — Тепер настав час продемонструвати навички практичної роботи. Але найголовніше завдання всіх, від солдата до керівництва Міноборони, — звести до мінімуму ризик та повернути всіх українських вояків живими і здоровими на батьківщину.

У час, коли диктуються ці рядки, з військового майданчика львівського аеродрому Скнилів вилетіла перша частина 19-го окремого батальйону — двома літаками Іл-76 державного підприємства МО Українська авіатранспортна компанія. Перший літак повіз три одиниці техніки та 20 чоловік особового складу батальйону. Другий літак, який злетів через три години після першого, доставив до країни дислокації ще дві одиниці техніки та 15 чоловік особового складу.

У Кувейті продовжує роботу передова оперативна група Збройних Сил, що забезпечуватиме перші кроки життєдіяльності батальйону на території цієї країни. Як повідомив з Кувейту керівник оперативної групи перший заступник командувача військами Західного оперативного командування сухопутних військ ЗС генерал-лейтенант Валерій Фролов, приймаюча сторона вже визначила орієнтовні райони виконання завдань українськими військовими. Це аеропорт Ель-Кувейт, морські порти в районі Ель-Ахмаді та Кемпт-Доxау. Генерал-лейтенант також повідомив, що український батальйон розташується табором неподалік містечка Аретжан, що за 70 км на південь від столиці Кувейту міста Ель-Кувейт. Табір має подвійну систему охорони, у складі якої є і підрозділи протиповітряної оборони, що забезпечуються кувейтською стороною. Місце дислокації українського підрозділу віддалене від кувейтсько-іракського кордону майже на 200 км.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
Володимир КОРКОДИМ.

ФУТБОЛ

Відчинили «двері» на кілька годин

Учора в тренувальному центрі київського «Динамо» в Кончі-Заспі відбулася традиційна акція — день «відкритих дверей» у національній збірній, котра готується до супервідливого відбіркового матчу з іспанцями. Протягом кількох годин гравці і тренери спілкувалися з пресою. Репортаж нашого спеціального кореспондента читайте в наступному числі газети.

Лише результати

Першість країни. Перша ліга. «Зірка» — «Шахтар-2». 0:0. «Динамо-2» — «Карпати-2». 1:0. «Нафтовик» — «Борисфен». 0:0. «Сталь» — ЦСКА. 2:0. «Прикарпаття» — ФК «Вінниця». 1:2. «Поліся» — «Система-Борекс». 0:1. «Закарпаття» — ФК «Красилів». 0:1. «Сокіл» — «Спартак». 1:1. Лідирують: «Зірка» — 39 очок, «Динамо-2» — 38, «Сталь» — 36, «Борисфен» — 33.

Буші про Буша

У президента США Джорджа Буша німецьке коріння

Латвійська земля багато віків була «під німцями»: за часів і Лівонського ордену, і Курземського герцогства, і в роки другої світової війни. Тому не дивно, що досі в телефонній книзі лише міста Риги понад 60 абонентів на прізвище Буш.

Журналістам латвійської газети «Час» спала на думку ідея запитати по телефону у Бушів про політику президента США стосовно Іраку. І ось що вони почули зокрема:

Підприємець Буш (32 роки): «Буш припускається помилки в розрахунках. Звичайно, за всієї могутності США Іраку довго не протриматися. Але не брати до уваги серйозні розбіжності між своїми союзниками щонайменше непрактично. В даному разі перемога над Саддамом не спише все».

Чиновник Буш (42 роки): «Мені все це нагадує радянське: "Ми тут з товаришами порадилися і вирішили..." А товариші дивляться одне на одного розгублено і не можуть пригадати, коли це з ними радилися».

Пенсіонер Буш (71 рік): "Чому мого однофамільця не турбує зростаючий розкол у Європі? Президент показав, що йому начхати на думку своїх союзників. І це не забувається за будь-якого розкладу...».

«Просто» Буш (так він відрекомендувався): «Не хочу з вами розмовляти! Росіяни завжди няньчилися з Саддамом та іншими тоталітарними режимами. От тепер вашому улюбленцю скрутять голову, а тоді й за Кремль візьмуться. І тоді весь світ спатиме спокійно».

Ремонтник Буш (41 рік): «Вони там в Америці живуть, як у кіно: Рембо перед тим, як убити погану людину, підірве пару сіл, перемочить сотню людей, а наприкінці —поцілунок і всезагальні танці-шманці».

Так думають латвійські Буші. А дві третини латвійців вважають, що Латвії не слід було втягуватися в конфлікт.

Володимир СТРОЙ.
Рига.

Спрощення непокірних може відбутися, якщо Держбуд піднатужиться

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Каюся, у мене особисто і в багатьох моїх колег — професійна алергія на всілякі офіційні розбірки: засідання, наради, конференції. З причини їх псевдоефективності.

Але запрошення Держкомітету з будівництва і архітектури бути присутнім на черговий колегії цього шанованого відомства знехтувати не зміг. Надто вже парадоксальним здався порядок денний. Точніше, один із його центральних пунктів: «Про заходи з удосконалення та **спрощення** (підкреслено мною. **—І. Н.**) дозвільної системи в будівництві». Про нього і йтиметься.

Куди далі?

Формулювання, погодьтеся, звучить вельми інтригуюче. Адже не таємниця, що в певних колах культурної громадськості столиці склалося стійке переконання про архітектурно-будівельну сваволю, що панує в країні загалом і в Києві зокрема. І, слід зазначити, не без вагомих на те підстав.

Будівельний бум у столиці — факт, що не потребує доказів. Історичне обличчя Києва змінюється буквально на очах. Чи завжди в кращий бік — питання дискусійне. Але!

То раптом з'ясовується, що через новобудови над Софією нависла загроза зруйнування. То замість реставрації стирають з лиця землі чергову пам'ятку архітектури, яка перебуває під охороною держави. То раптом ансамбль Києво-Печерської лаври доповнюють двоповерховим рестораном, стилізованим під давньоцерковну архітектуру. Про «вдосконалення» і модернізацію фасадів та під'їздів старовинних будівель годі й казати. Достатньо пройтися Хрещатиком, Прорізною, Інститутською, Володимирською, Городецького, Ярославовим Валом, вуличками та провулками на Липках... Одне слово, куди ще спрощувати, коли система і так діряв за всіма статтями?

Принаймні, за минулих часів (після усвідомлення громадськістю безповоротності втрат періоду активних соціалістичних перетворень 30-х років минулого століття) дозвіл на великомасштабне будівництво в охоронній культурній зоні столиці видавала виключно Рада Міністрів. Кабмін по-нашому.

Сьогодні від імені держави за збереження історичного обличчя наших міст, зокрема й столиці, відповідає відділ... Держбуду! Структури, проблематика якої, по суті, напряму залежить від обсягів інвестицій у будівництво. Ну, а привабливіших для інвесторів зон, ніж центри, що історично склалися, наших містечок і насамперед Києва, не існує за визначенням.

(Закінчення на 4-й стор.).
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

■ Крим
Єдність у розмаїтті

Такий девіз навчально-виховного комплексу «Школа-ліцей №3 ім. А. Макаренка», який відзначає 100-літній ювілей.

Небагато шкіл у Криму й усій Україні мають за плечима такий поважний педагогічний досвід. Століття тому це було сімферопольське двокласне земське училище для дітей сільськогосподарських трудівників, де до революції навчалося 70 учнів. В 1935 році у новому корпусі школи їх було вже 400. Вона стала носити ім`я відомого педагога Антона Макаренка, впроваджувала його ідеї та принципи і заявила про себе як новатор. Уперше в Криму у ній з`явилися українські класи. Учні школи —постійні переможці багатьох олімпіад. Стала і в авангарді навчальних закладів, котрі виступили з ініціативою вивчати іноземні мови з першого класу. Відновлена після війни школа почала обростати новими корпусами і на початку 80-х за кількістю учнів була визнана найбільшою в Україні — тут навчалося їх понад 3,5 тисячі.

Сьогодні школа-ліцей перша серед кримських шкіл і в роботі з обдарованими дітьми. Фольклорний колектив закладу — неодноразовий переможець міжнародних конкурсів у Німеччині та Франції. Нині тут понад 30 гуртків, які щедро прикрасили ювілей своїм мистецтвом.

Віктор ХОМЕНКО.

Хочеш пити шампанське — вкладай інвестиції

Здавалося б, маючи 900 гектарів виноградників, аграріям ЗАТ імені Софії Перовської можна розкошувати. Адже попит на бурштинові грона, як і на вина з них, цілий рік не падає.

Та ба! Для вирощування, ремонту й закладання нових плантацій виноградарям постійно бракує коштів.

Як засвідчує досвід, вихід можна знайти в будь-якій ситуації. Ось і трудівники закритого акціонерного товариства імені Софії Перовської вирішили подружити з киянами, які, як з'ясувалося, дуже вже полюбляють шампанське з винограду, що визрів під кримським сонцем. В результаті з'явився договір з Київським заводом шампанських вин про спільну діяльність, в якому обумовлено і сортовий склад майбутніх посадок винограду, і затрати на впровадження ефективного крапельного зрошення плантацій. У виграші будуть обидві сторони: севастопольці одержать інвестиції для закладання нових виноградників на площі 100 га, а кияни — свіжий виноград і виноматеріали для виготовлення шампанського.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

■ Луцьк
Продовжувачі справи Івана Федорова

Нещодавно в Дніпропетровську підбито підсумки конкурсу на краще поліграфічне підприємство, яке входить у державну акціонерну компанію «Укрвидавполіграфія». За результатами фінансово-господарської діяльності у 2002 році Волинська обласна друкарня посіла перше місце серед підприємств, на яких працює до ста робітників.

Як розповів директор друкарні Дмитро Головенко, торік підприємство наростило випуск друкованої продукції майже на 20 відсотків. У порівнянні з минулим роком наполовину збільшилися і балансові прибутки друкарів. А до бюджету сплачено понад півмільйона гривень. Нинішнього року закуплені двоколірна листова машина «Хамада-600» і багатофункціональний цифровий апарат «Мінольта». Спільно з Укрсоцбанком колектив друкарні розробив інвестиційний проект на придбання найсучаснішої повноколірної газетної машини. Тож незабаром тутешні газети порадують читачів новим обличчям.

Роман ЖИЖАРА.

Грип, та не той

Через три дні по тому, як 49-річній мешканці Маріуполя Донецької області лікарі поставили діагноз «грип», вона померла. Однак чутки про те, що жінка підхопила вірус азіатської пневмонії, безпідставні. За словами заступника голови Донецької обласної держадміністрації Віталія Лобаса, пацієнтка захворіла на грип і була доставлена до реанімаційного відділення міської лікарні у стані токсичного шоку. Незважаючи на зусилля медиків, врятувати жінці життя не вдалося. За фактом смерті проводиться службове розслідування, мета якого — проаналізувати дії медиків та призначене лікування, а також встановити, який саме тип вірусу викликав захворювання. За попередніми даними, «винуватцем» став вірус типу А1, передає **наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

Театр протестних дій

Перший український театр для дітей та юнацтва показав «виставу» — за участю усього колективу включно з двома директорами!

Парадокс у тім, що цей театр офіційно й законно має двох директорів: Юрія Думнича, який свого часу пішов з посади добровільно-примусово, і Валерія Мачаліна, який замінив його. З першим колектив не хоче працювати як з людиною, що вкрай занедбала театральне господарство. Другому вдалося стабілізувати ситуацію. Він розуміє, що рішення суду треба виконувати. Але ж Думнича суд «відновив», а Мачаліна не звільнив.

Колектив не знайшов правди в облуправлінні культури й пішов до облдержадміністрації. Тут же Валерій Мачалін опинився у міліцейській машині як організатор несанкціонованого пікету. Актори вимагали директора, а він пояснив: пікет не організовував, та коли театр виступає разом, він не може залишатися осторонь.

Актори звернулися через ЗМІ до львів'ян по моральну підтримку. Валерій Мачалін пояснив, що суть конфлікту пов'язана передусім із майновими інтересами. Щоб вижити в тяжкі дні, театр передав частину свого комплексу в оренду ресторанам. А 1998 року волею тодішнього голови облради Степана Сенчука (він водночас був і головою облдержадміністрації) угоду про оренду переписують уже не на театр, а на рахунок облуправління комунального майна. На прес-конференції Валерій Мачалін повідомив, що нині готується приватизація першого поверху цілісного майнового комплексу театру, а цього ніяк не можна допустити. Актори далі протестують, готують відкритого листа до львів'ян, адміністрації Президента України, голови облдержадміністрації Мирона Янківа.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

«Не скаржуся — шукаю корінь зла...»

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Антон Янчишин передплачує газету «Голос України» з часу її заснування. До львівського корпункту навідався по заохочувальний приз — дитячу хутряну шапку. Вона стала в пригоді онуці. Та понад усе Антон Миколайович чекає від газети інформаційної та юридичної підтримки.

На пенсію пішов із посади головного інженера ВАТ «Калуське будівельне управління механізації будівництва». Його місячна заробітна платня становила 464 гривні, а пенсію нарахували — 142 гривні. Це —несправедливо, вважає наш читач, і в цьому його зокрема переконала опублікована в «Голосі України» стаття Віктора Житникова «Протизаконна підміна курсу грошових одиниць» за 15 листопада 2001 року. Антон Янчишин знайшов у цій публікації крапки на «і» стосовно проблеми, яка його цікавить. Однак чиновники, очевидно, не ознайомилися з нею. Він звертався до Пенсійного фонду України, Міністерства праці та соціальної політики з проханням роз'яснити, чи правильно нараховано середньомісячний заробіток і, відповідно, пенсію. Листи з відповідями прокоментував так:

— Що я знав — про це і довідався. Я жодного дня не сидів у конторі, працював на виробництві, —розповідає він про себе.— До вас прийшов не зі скаргою— шукаю корінь зла.

Для пошуку і викорінення зла Антон Миколайович створив у місті громадську організацію —об'єднання учасників бойових дій.

— У мене не питали згоди, коли підняли вночі і направили 1968 року в Чехословаччину. Свого часу Івано-Франківська обласна рада, коли її головою був Степан Волковецький, відібрала наші пільги, щоб дати їх ветеранам ОУН-УПА. Навіщо було нас протиставляти?

Наш вірний читач залишається з «Голосом». Він прагне не лише читати газету, а й відновлювати власними зусиллями — за сприяння газети —справедливість. Хай щастить!

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів—Калуш.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

■ Харків
Студентські ДНД: порушнику, начувайся!

Майже півсотні студентів Харківського економічного університету об'єдналися в, здавалося б, давно забутий загін ДНД. Його мета — протистояти протиправним діям у стінах вузу і на прилеглій до нього території.

Щоб стати сучасним дружинником, потрібно, щонайменше, встигати в навчанні. Багато хто з членів загону — спортсмени, зокрема кікбоксери. У гуртожитках і на території університету студенти чергують самостійно. А от на вуличне чергування заступають з міліціонером. Такому підкріпленню в міліції раді. Студентський загін уже встиг затримати 16 порушників громадського порядку і одного підозрюваного в скоєнні тяжкого злочину. За статистикою, у тих районах, де чергують громадські формування, кількість правопорушень меншає вдвічі.

Микола КОСИЙ.

■ Вінниця
Зачарувала американців

Вінничанка Аліна Солодовникова, закинута долею до США, впевнено перемогла в конкурсі краси «Міс Каліфорнія». Як розповіли вінницькі друзі Аліни, з якими вона продовжує спілкування, за виконаний нею на конкурсі музичний твір на скрипці американці аплодували стоячи.

Віктор СКРИПНИК.

■ Суми
Самородок з Перемоги

Знаменитий тульський Лівша вважав би за честь ходити підмайстром у глухівчанина Віктора Скопенка. Ще б пак! Досить сказати, що самобутній умілець щороку самотужки патентує 2—3 власні винаходи. Та ще й які.

Взяти хоча б ту-таки діодну збірку. З її впровадженням плата за комунальну електроенергію (освітлення під'їздів, підвалів та горищ багатоповерхівок) зменшується в 4—6 разів (!). Відтак мешканці 370 сумських будинків, де вона вже діє, лише торік зекономили 720 тисяч гривень.

Інший винахід глухівського нащадка Кулібіна —індикатор для виявлення місць втрат струму в електромережі — давно взяло на своє озброєння ВАТ «Сумиобленерго». І не шкодує. Загалом на рахунку талановитого винахідника-самоука майже 20 унікальних розробок, які залюбки купують споживачі України, Росії, Білорусі. А виготовляє їх одноіменне приватне підприємство «Скопенко», розташоване в селі Перемога Глухівського району.

Владислав ЖМУРКОВ.

СУСПІЛЬСТВО

Весняне рівнодення

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Березневі дні привернули увагу не тільки початком війни в Іраку, а й несподіваними поворотами у внутріполітичному житті країни. Передусім звернемо увагу на виступ Президента України в Харкові, в якому було кілька головних моментів, котрі визначатимуть темпи розвитку політичних процесів в Україні.

А у стінах Верховної Ради загострився «бюджетний скандал», що кинув тінь на найвищий законодавчий орган країни. І, зрозуміло, не можна пройти повз початок розгляду в парламенті урядової програми дій на наступні два роки. Фактично стартував новий етап перегрупування політичних сил перед президентськими перегонами.

Бюджетна «бомба» під конституційну реформу

Леонід Кучма не приховував, що приїхав до Харкова агітувати за власну модель конституційної реформи. Понад те, глава держави навіть визначив часові рамки проведення реформи: «Новообраний у 2004 році глава держави повинен здійснювати свою діяльність в умовах реформованої політичної системи, а значить, з новими повноваженнями».

Водночас Президент України дав зрозуміти претендентам на найвищу посаду, що в кожного з них — однакові шанси оселитися у будинку на Банковій: «Усі розмови про спадкоємця престолу — порожня балаканина».

Тож у парламенті могла постати зовсім нова й несподівана конфігурація політичних сил, об'єднана передусім довкола конституційної реформи. (Щоправда, доля багатьох пропозицій Леоніда Кучми поки що — під великим знаком запитання. Зокрема, про утворення двопалатного законодавчого органу. Конкретніше про перспективи конституційної реформи можна буде говорити після парламентських слухань, які відбудуться на початку квітня.). Тим паче що життя Верховної Ради характеризується надто несподіваними поворотами.

Зокрема, «бюджетний скандал» може призвести до різкого перегрупування депутатських груп та фракцій і стати «каменем спотикання» у відносинах не тільки радикальної опозиції та «Нашої України», а й у прагненні фракції «Регіони України» заручитися підтримкою «наших українців» під час розгляду програми діяльності Кабінету Міністрів.

Хоча лідер «Нашої України» Віктор Ющенко спробував заплющити очі на те, що лідер комуністів Петро Симоненко перший оприлюднив дані про підміну цифр у головному фінансовому документі країни після третього, завершального, голосування, це абсолютно не гарантуватиме нейтралітету лівих під час подальших розборів бюджетного «польоту». На думку багатьох оглядачів, вони й надалі братимуть активну участь у роздмухуванні скандалу. І їхню позицію визначатиме наближення президентської кампанії. А «бюджетний скандал» — непоганий привід устромити в колеса конкурента важку колоду.

Після того, як не відбулося засідання робочої групи на чолі з Першим заступником Голови Верховної Ради Геннадієм Васильєвим, він підкреслив, що підміна цифр у головному фінансовому документі країни мала місце, і запропонував розібратися в усьому у сесійній залі. І сьогодні ніхто вже не заперечує маніпулювання цифрами в остаточному варіанті державного бюджету на нинішній рік.

Отже, в результаті «бюджетного скандалу» «Наша Україна» може зазнати не тільки моральних втрат. Крісло голови профільного комітету також може дістатися іншим політичним силам.

І в цьому разі заручниками скандалу стають конституційна реформа та програма діяльності уряду, яку народні обранці розглянуть після 17 квітня. Без голосів «Нашої України» не вдасться внести зміни до Основного Закону. Прихильники Віктора Ющенка могли бути і своєрідним страховим полісом і для Кабінету Міністрів під час затвердження урядової програми. Особливо з огляду на те, що парламентська більшість налічує, за останніми даними, 234 народних депутати.

Біг по колу з перешкодами

Власне, відтепер і розпочинається найцікавіше. Адже «бюджетний скандал» кинув величезну тінь передусім на улюбленця усіх соціологічних опитувань Віктора Ющенка. Щоправда, він спробував укотре перевести стрілки на адміністрацію Президента та її главу Віктора Медведчука, які давно стали притчею во язицех для багатьох політиків в Україні.

Можливо, це пояснюється тим, що цей владний орган тривалий час мав можливість впливати на всі сфери життя, у тому числі на гілки влади. Зокрема, чимало нарікань у депутатського корпусу спричинили методи формування парламентської більшості, а також спроба перерозподілити керівні крісла у комітетах Верховної Ради. Окрім того, в кількох областях крісла керівників виконавчої влади посіли однопартійці Віктора Володимировича. Багато хто з політологів та колег-оглядачів вбачає у цих кадрових перестановках передусім підготовку до майбутніх президентських перегонів. Тим паче що Віктора Медведчука багато аналітиків розглядають як імовірного претендента на посаду глави держави від «партії влади».

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Щоправда, останнім часом його адміністративні можливості були ослаблені указом Леоніда Кучми. Віднедавна жоден із працівників адміністрації, зокрема її керівник, не може віддавати ані вказівок, ані розпоряджень для структур виконавчої влади. Безперечно, це ще не ознака слабкості глави президентської адміністрації. Понад те, можливості впливу на думку керівника держави залишаються великими, а отже, неформальний вплив на кадри виконавчої влади Віктор Медведчук і надалі зберігає.

Ще один імовірний претендент на посаду глави держави — Прем'єр-міністр Віктор Янукович — нині переймається іншим. Уряд опинився перед багатьма проблемами, які потребують нагального розв'язання. Майбутнє програми діяльності Кабінету Міністрів поки що не простежується. З другого боку, раптом з'явився дефіцит продовольчого зерна. Поки що не вдається вирішити і питання виконання закону про збільшення мінімальної заробітної плати. Водночас новий уряд поступово засмоктує «болото» повсякденної рутинної роботи, що не дає можливості вирішувати стратегічні завдання.

Отож нині можна констатувати: шанси претендентів на найвище крісло глави держави поступово вирівнюються, як вирівнялася тривалість дня і ночі. Понад те, сьогодні навіть найсміливіші політологи не візьмуться прогнозувати підсумки виборів-2004. Про це, зокрема, свідчать і останні соціологічні опитування, проведені різними дослідницькими центрами. Окрім того, ще одним чинником впливу на внутріполітичне життя стануть війна в Іраку і ставлення до неї української політичної еліти.

Не дивно, що після протистояння влади й радикальної опозиції, усіх скандалів, які не прикрашають політичну еліту, в суспільстві починає з'являтися запит на «третю силу». Про що, до речі, засвідчило й опитування, проведене Центром політичних та економічних досліджень імені Олександра Разумкова. Про це починають уже говорити й політики. Зокрема, на партійних з'їздах своїх партій, низка яких відбулася цими вихідними у столиці. Ще кілька партій, досить потужних та впливових, планують провести форуми у найближчі дні. Й немає сумніву, що на них також визначатимуться з майбутньою стратегією поведінки і у проведенні політичної реформи, і щодо старту на президентських перегонах.

Володимир КОРОЛЮК.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

«Цей подарунок я пам'ятатиму все життя...»

У Галини та Петра Губенів підростає дев'ятеро синів та донечок. Кілька років тому багатодітна родина переїхала з чорнобильської зони Рівненщини до невеликого містечка Городище на Черкащині. Тут придбали будинок з городом та садом і почали обживатися. Завели господарство: корову, свиней, індиків, курей. Взяли в обробіток майже гектар землі. Господар відремонтував списаний тракторець Т-25...

Працьовитість, старанність, доброзичливість дорослих і малих Губенів одразу впали в око сусідам по вулиці, викликали повагу. Галину Павлівну та Петра Павловича за виховання чемних, скромних дітей шкільні вчителі почали ставити у приклад іншим батькам. Адже сини і дочки подружжя Губенів гарно виховані й добре навчаються. Беруть активну участь у позашкільному житті. Семикласниця Іра Губеня, розповіли у школі, найкраща солістка ансамблю. П'ятикласниця Оля чудово декламує вірші.

Особливо успішно навчається Ігор, випускник Городищенської школи №1. Він — гордість свого одинадцятого класу. Відмінник, який «іде» на золоту медаль. Здібний математик і фізик, хлопець ще й серйозно вивчає комп'ютерну справу. Ігор —перший помічник вчителів інформатики. Часто виконує на комп'ютері такі завдання, котрі під силу лише випускникам вузів. «Губеня скоро й ночуватиме в комп'ютерному класі», — з жалем говорили вчителі, знаючи, що багатодітна родина, хоч би як старалася, не зможе купити своїм школярам сучасну електронну техніку. Тим паче що старша донька, Наталя, почала навчатися в Черкаському медичному коледжі. А батько, Петро Павлович, залишився без роботи...

Якось про дружну родину Губенів з Городища розповіли народному депутатові України С. Терещуку. Сергій Миколайович зацікавився великою сім'єю, котра мешкає в його виборчому окрузі. Розпитав про неї у райраді, школі. Відгуки були найкращі. Через деякий час народний депутат приїхав у гості до Галини та Петра Губенів. Й не сам, а з подарунком —сучасним комп'ютером... Радості від цього сюрпризу в батьків та дітей не було меж!

— Це найкращий подарунок у моєму житті... Я його ніколи не забуду, — сказав щасливий Ігор.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: Павлик, Роман, Таня, Сергійко, Оля, Іра, Юля, Ігор Губені, Галина Павлівна, Петро Павлович та народний депутат України Сергій Терещук.

Фото автора.

Спрощення непокірних може відбутися, якщо Держбуд піднатужиться

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

(Початок на 3-й стор.).

У семи няньок...

Головний, за посадою, ідеолог національного містобудування — начальник Управління містобудівної політики Держбуду України А. Економов — у своїй доповіді переконливо довів членам колегії і запрошеним, що процедура одержання і оформлення дозвільної системи на зведення будівельних об'єктів (зокрема житлових будинків) вкрай складна і заплутана. Регулюється вона 28 законами і підзаконними актами. А підписи під документами ставлять чиновники мало не вісімдесяти організацій.

Утім, присутніх на колегії ці дані не здивували. Чиновники в курсі, а запрошені інвестори та підрядники — саме ті люди, яким доводиться оббивати пороги всіх дозвільних інстанцій.

Іноді на всі ці процедури потрібно від повтора до трьох років. Про методи прискорення процесу, що реально застосовують, на колегії скромно промовчали. Наголосили лише, що більшість дозвільних організацій на законних підставах не цураються комерційних підходів — беруть за послуги гроші. Безперечно, вся ця тяганина знижує інвестиційну привабливість містобудівної галузі як такої. Звісно, ідея спрощення порядку одержання дозволу на будівництво, що називається, створювала загальну атмосферу колегії під час обговорення даної проблеми.

Але от що парадоксально. Промовники в дебатах, — можливо самі того не помічаючи — часто-густо лили воду на млин тих громадських організацій, представників яких на колегію, звісно, не запросили, але хто, все-таки, глибоко переконаний у сваволі, що панує у вітчизняному містобудуванні.

А як ще накажете оцінити озвучені на колегії факти введення об'єктів в експлуатацію (зокрема і в центрі столиці), за відсутності у забудовника документів на відведення земельної дільниці. Адже це елементарний самобуд! За який, до слова, за нинішньої нормативної бази, навіть оштрафувати неможливо.

Сам голова Держбуду — В. Череп — ущипливою реплікою відзначив надзвичайно низький рівень проектування будівель та споруд. Але ж це наша з вами, дорогі мешканці українських міст, завтрашня безпека. І водночас висловився за складання переліку об'єктів, які не підлягають державній експертизі! Хто і як визначатиме критерії «безпечних» будівництв?

Не менш парадоксального висновку дійшов той самий головний ідеолог вітчизняного містобудування пан Економов. Заради спрощення процедури він запропонував фактично відлучити від процесу видачі дозволу на зведення конкретних об'єктів екологічні, санітарні, природоохоронні та інші структури місцевого самоврядування! Зокрема, й інші структури у галузі охорони культурно-історичної спадщини. Тобто, найнепокірніших. Інакше кажучи, усунути останній бар'єр на шляху абсолютної будівельної анархії, хоч він і не завжди спрацьовує. Що називається, приїхали.

Дірки в залишку

Заперечувати потребу проведення таких нарад наївно і безглуздо. Інших механізмів надання легітимності ухвалюваним рішенням у наших владних структур, очевидно немає. От і щодо заходів з удосконалення та спрощення дозвільної системи в будівництві колегія Держбуду ухвалила відповідний документ. Який до болю нагадує ділові папери адміністративної командної системи...

Обстоюючи уточнення, а по суті, обмеження повноважень органів місцевого самоврядування (які діють у галузі землекористування, охорони здоров'я населення, довкілля, зокрема і історико-культурного) під час видачі дозволів на будівництво конкретного об'єкту, колегія Держбуду, що називається, підсолодила пігулку. Мовляв, пропозиція виходить із наявності узгоджених у всіх інстанціях генпланів розвитку наших міст і правил місцевої забудови.

Але от халепа, генплан — поняття аморфне. А правил місцевої забудови — альфи і омеги містобудування в цивілізованих країнах — у нас нема взагалі. Не тільки в провінційних містах, а й у Києві.

Чи знають про це в Держбуді? Напевно, знають. Отже, якщо Держбуд доб'ється усунення місцевих органів самоврядування від прийняття рішень з конкретних об'єктів будівництва — замість окремих дірок у містобудуванні, що спричиняють обурення громадськості, ми матимемо суцільну чорну дірку. Куди провалються тисячі пам'яток історії та культури. Де прискореними темпами зникне звичне для нас міське середовище проживання. Дивись, і справдяться пророцтва про перетворення Києва на Нью-Йорк, Донецька — на Чикаго, а Львова — на Нью-Мехіко... Але Держбуд в такому разі залишиться осторонь. Створювати правила місцевої забудови — не його парафія.

Так і хочеться запитати: і це ринкова демократична система управління? І це демократична форма громадського життя наших городян? Ні, панове. Алергія на «високі» наради в мене особисто і багатьох моїх колег розвилася не на порожньому місці...

Ігор НАУМЕНКО.

P. S. До слова, саме правила місцевої забудови забезпечують конкретний і дієвий механізм урахування громадської думки тих самих пересічних громадян, заради блага яких, здавалося б, і змінюють інвестори і забудовники обличчя українських міст.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Ми бережемо незалежність, як зіницю ока

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Сьогодні до України з офіційним візитом прибуває міністр закордонних справ Куби Хосе Філіпе Перес. Напередодні його приїзду «ГУ» про українсько-кубинські відносини розповів Посол Куби в Україні Хосе Діонісіо Пераса ЧАПО.

Найкращі посли Куби — українські діти

— На Кубі діє програма оздоровлення українських дітей. Розкажіть про неї.

— За останні одинадцять років Куба прийняла понад вісімнадцять тисяч українських дітей, що постраждали від аварії на ЧАЕС. Ми надаємо Україні цю допомогу тому, що нам близькі слова апостола кубинської незалежності Хосе Марті: «Діти — це надія світу».

Ця програма — ініціатива Фіделя Кастро. Вона називається «Діти Чорнобиля» і є складовою частиною кубинської державної програми «Здоров'я для всіх». Ми беремо на себе всі видатки, пов'язані з перебуванням, харчуванням, медичним обслуговуванням, медикаментами, операціями. — одне слово, все, що пов'язано з лікуванням. Ця програма триватиме доти, доки Україна її потребуватиме, або до того часу, доки її не припинить українська влада.

Я маю сказати, що ці вісімнадцять тисяч дітей, які були на Кубі, знають нашу країну, кубинців, це наші посли в Україні. І не лише ці діти, а й їхні родини. Вони кращі посли, ніж я. Нині на Кубі оздоровлюється понад дві сотні дітей.

— Кажуть, що в культурному центрі «Та-ра-ра» є навіть українська школа?..

— Так, така школа справді є. Мені навіть сказали, що це єдина школа за межами України, в якій дітей навчають за державними програмами. Крім того, там український директор і вчителі. Дуже допомогла цій школі київська мерія.

— Відомо, що на Кубі нині мешкає багато українок, які свого часу вийшли заміж за кубинських студентів. Чи мають вони проблеми з працевлаштуванням?

— Серед них є громадянки і України, і Куби, і Росії (одразу після розпаду СРСР багато українок, що мешкали на Кубі, через те, що українського посольства не було, звернулися до російського і там отримали паспорт громадянина РФ. — **Авт.**). Я особисто знаю кількох кубинських українок. Наприклад, дружину одного із заступників генерального прокурора Куби.

До Києва торік приїздив ансамбль кубинських дітей, які виконують українські пісні. Всі були здивовані: звідки ці діти знають українські пісні? А з'ясувалося, що учителька співів у їхній школі — українка. У нас кожний, хто має постійне місце проживання на Кубі, має таке само право на працевлаштування, як і громадяни Куби. Адже ми — нація мігрантів!

Революція дала їм землю

— До речі, від багатьох можна почути про особливості кубинського соціалізму. Не могли б ви навести якісь приклади?

— Багато хто в Україні дивується, що кубинські селяни можуть мати і мають у власності до шістдесяти гектарів землі. Мої українські друзі розповідали, що тут вважали куркулем уже того, хто мав три гектари! А в нас можна мати шістдесят.

На Кубі не було насильницької колективізації. Якщо хтось не хотів вступати до колективного господарства, він не вступав. Революція дала їм цю землю.

Цікаві особливості ми маємо й у виборчій системі. Для того, щоб вибори були дійсні, у списках має бути щонайменше два кандидати. У нас однопартійна система, але комуністична партія не має права висувати кандидатів. Їх висувають на зборах мешканців районів відкритим голосуванням. І потім, уже таємним голосуванням, обирають делегатів (у нас депутатів називають делегатами) до муніципальних і провінційних асамблей. Потім делегати муніципальних асамблей обирають делегатів до Національної асамблеї.

Ліпше, якби блокаду зняли

— Як Кубі вдається понад сорок років жити «під» торгово-економічним ембарго США?

— Вони називають це ембарго, а ми — економічна, фінансова і торгова блокада США Куби. Торік Генеральна Асамблея ООН схвалила резолюцію, в якій США закликають зняти блокаду Куби. За цю резолюцію проголосували 173 країни, серед них і Україна. Проти резолюції проголосували три держави: США, Ізраїль і Маршаллові острови. Тобто переважна більшість світового співтовариства виступає проти блокади. Але якщо ми змогли жити сорок два роки і без них, то зможемо ще сорок два роки і більше. Але звичайно, було б ліпше, якби блокаду зняли.

— Відомо, що Куба — не партнер США. Як ви оцінюєте ситуацію, що склалася навколо Іраку?

— Той, хто розв'яже цю війну — злочинець і порушник міжнародного права і Святого Письма.(Інтерв'ю було взято до початку воєнної кампанії. — **Авт.**)

— Кінець війни з Іраком не важко передбачити. Кажуть, що незабаром долю цієї країни може повторити Північна Корея... Чи є ймовірність того, що й Куба потрапить на місце Іраку?

— Може бути. Ми не виключаємо напалу США. Але їм буде нелегко. Вони можуть нас бомбардувати протягом двох, трьох місяців. Але потім все одно доведеться виводити війська. А кожний кубинець має вдома гвинтівку... Окрім того, чому ви гадаєте, вони досі не напали на нас?

— Але ж була так звана карибська угода...

— Це незаконний договір. Ми його не визнаємо. Ми завжди дотримуємося своєї особливої лінії в політиці. Ми держава дуже мала, але дуже горда. Ми боролися за свою незалежність понад сто років і оберігаємо її як зіницю ока.

Туризм — паровоз економіки

— Із яких країн до вас переважно йдуть інвестиції?

— Перше місце за інвестиціями в нас посідає Іспанія, потім Канада, країни Євросоюзу: Німеччина, Франція, Італія. Є інвестиції країн Латинської Америки. Але переважно — це капіталовкладення із Європи, і насамперед у туризм.

— Куба нині приваблює багатьох українських громадян, як місце, де можна з насолодою провести відпустку...

— Торік ми прийняли один мільйон вісімсот тисяч осіб. Хоча планували два мільйони. Але події одинадцятого вересня призвели до того, що потік туристів зменшився. Нинішнього року ми маємо намір прийняти таку саму кількість відпочивальників. Туризм — це паровоз кубинської економіки. Це галузь, де інвестиції дуже швидко окупаються. Крім того, що потрібно туристам? Море, сонце, пляж, визначні місця... Все це ми маємо.

Тетяна ПАСОВА.

На знімку: неприступна столиця Куби — Гавана.

ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Силует професора Ігоря Качуровського

У мюнхенському Українському вільному університеті відбулася презентація фундаментальної книги професора УВУ Ігоря Качуровського «Променисті сильвети» (силуети). Силою його дослідницького таланту визволено з небуття цілу плеяду українських поетів, письменників, літературознавців, імена яких замовчували в радянські часи. Їх майже півтори тисячі на 800 сторінках.

Щоб окреслити постать автора «Променистих сильветів» — поета, літературознавця, перекладача Ігоря Качуровського, можна навести такий факт. В антології світової поезії, укладеній канадським ученим Вотсоном Кірконнелом, Україну представляють: Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко, Максим Рильський, Микола Зеров та Ігор Качуровський. Він — член Спілки письменників України. З нагоди 80-річчя указом Президента Качуровського нагороджено орденом «За заслуги».

Я зустрілася з автором «Променистих сильветів» у його квартирі в Мюнхені.

— Мабуть, любов до поезії у мені виплекала мати. Вона була з дрібних дворян. І на початку 30-х ми були змушені втекти, бо нас мали вивезти першим етапом до Сибіру. Прожили страшну голодну зиму в Ніжині, потім виїхали на Херсонщину, затим — у Курськ, де я нарешті закінчив школу та став студентом Курського педагогічного інституту. Цей інститут був знаменитий тим, що тут зібралися світила літературознавства, колишні професори Московського університету, вислані зі столиці. Моїм духовним батьком був Борис Ісакович Єрхо, викладач-учений, теж вигнанець з Москви. Потім були Словаччина, Австрія. А після війни ми опинилися в Аргентині, де прожили понад 20 років.

— А коли народився поет Качуровський?

— Ще в школі. Одна вчителька дала мені книжку, навіть без палітурки. Потім я зрозумів, що то був переклад Максима Рильського «Орлеанської діви» Вольтера. І ось ця «Орлеанська діва» зробила мене українським поетом.

— У вас стільки регалій. А ким відчуваєте себе ви: поетом, перекладачем?

— Останнім часом я відчуваю себе більше перекладачем та літературознавцем. Я пропрацював 15 років на радіостанції «Свобода», і за цієї рутини на великі твори, яким був роман «Дім над кручею», у мене вже немає сил. А щодо перекладів... Я перекладав французького поета Верлена. Найбільше шаную аргентинського іспаномовного поета Борхеса. Перекладав Гарсіа Лорку, Антоніо Мачадо та Хуана Рамона Хіменеса, Петрарку... Перекладаю німецьких поетів. Ось нещодавно вийшли з друку переклади 100 німецьких поезій.

— Ваша остання фундаментальна праця «Променисті сильвети» — це своєрідна антологія української літератури.

— Специфіка українського літературного життя в еміграції в тому, що тут домінувала не проза, не поезія, а лише літературна критика. І критика, можна сказати, певного порядку. Так, наприклад, критик та літературознавець Юрій Лавриненко видав книгу про 20-і роки «Розстріляне відродження». Кого він згадав, той і залишився в історії літератури.

Але, на жаль, і мені не вдалося назвати всіх. Наприклад, був такий Еммануїл Райс, цікавий дуже письменник, поет, до речі, його мати теж із Ніжина. А сам він жив у Румунії, Парижі. Одним словом, мав у собі культуру російську, українську, румунську, єврейську, французьку. Або чудесний критик Галина Гордасевич... Але в роботі ще одна книга літературних портретів, сильветів, значущих постатей в українській літературі. Чи вийдам її, ще не знаю, хоча вона майже закінчена. Поштовхом до створення «Променистих сильветів» були, як це не дивно, цілком реальні кошти, що їх надіслали канадські українці, подружжя Тетяна та Ярослав Романишині. А от чи дістану гроші на нову книгу, невідомо.

Неллі Глузова.

Мюнхен.

РЕАЛІЇ

Заколот

Президент Грузії в інтерв'ю журналістам заявив, що «кілька десятків колишніх військовослужбовців» — гвардійців, які в ніч на понеділок вчинили заколот у Тбілісі, роззброєно й затримано. Едуард Шеварднадзе підтвердив, що заколотники погрожували ввести в місто танки. Президент Шеварднадзе сказав, що напад був не випадковий. За інцидентом стоять якісь сили. Він нагадав про заколот в одній із регулярних частин Національної гвардії у травні 2001 року, коли озброєні важкою бойовою технікою військовики самовільно захопили Мухрованську військову базу і поставили ультиматум владі країни. За його словами, тоді військовикам пробачили ці дії, але цього разу прощення не буде — судові інстанції винесуть відповідне рішення. Він зажадав покарати заколотників «з усією суворістю закону».

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Фото АП.

Безпаперове застеколля

А ЯК У НИХ?

Чи бажали б ви працювати там, де хочеться і коли хочеться? І одержувати на місяць три, п'ять чи навіть десять тисяч доларів?.. Є таке місце. Щоправда, у Норвегії.

Отже, в компанії «Теленор», гасло якої: «Працюй там, де хочеш і коли хочеш!», усі щасливі й задоволені життям. А може, вони лише вдають, що такі радісні? Міркуйте самі.

«Теленор» — найбільший норвезький інвестор України —мажоритарний партнер «Київстар» (частка норвежців в українській компанії мобільного зв'язку становить 54,2%). Ось чому відвідання офіса «Теленор» було у програмі перебування делегації Верховної Ради в Норвегії. І в тому, що фірма є одним з європейських лідерів у галузі телекомунікацій з оборотом у 5 млрд. доларів США, важко сумніватися: новий офіс розташований за сто метрів від Північного моря на місці... колишнього аеропорту Осло.

Як писав колись класик, у кімнаті з високою стелею навіть думки розпростуються. Скло, метал та світлий камінь і дерево «Теленору» створюють атмосферу якогось космічного простору. Але навіть це «повітря» і незвичайні предмети сучасного мистецтва — дрібниця порівняно з тим, що тут немає... кабінетів у звичному для нас сенсі.

Немає свого кабінету навіть у президента компанії. «Наш офіс — це наш маленький комп'ютер, — пояснювали співробітники «Теленору» журналістам. — З ним ми ходимо і працюємо всюди: на березі моря і в будь-якому приміщенні, де це нас задовольняє». Співробітник фірми може влаштуватися в будь-якому приміщенні і сісти за будь-який стіл і в невеличкій порожній кімнатці, і у величезному конференц-залі або... кафе. Варіантів, вважають службовці «Теленору», багато.

Крім того, тут немає паперів. «У нас безпаперовий простір», — заявили мені в компанії, хоча, як з'ясувалося, це, звісно, не зовсім так. Утім, співробітників фірми, яким було доручено ознайомити журналістів з компанією, віртуозно уникали гострих і делікатних запитань. Наприклад, від жодного з них ми не довідалися, скільки все-таки тут одержують і чи пов'язане інвестування в «Київстар» з конкретними персоналіями в Україні...

Зате вдалося дізнатися, скільки коштує «скляна казка». Півмільярда доларів США — ціна геніальної ідеї, втіленої американськими і норвезьким архітекторами. Вони, зруйнувавши стіни й побудувавши скляні перегородки (навіть ліфти тут скляні!), створили спеціздизайн, щоби службовці могли «почуватися надзвичайно незвичайно й думати зовсім по-іншому». Теленорівці впевнені, що нова будівля впливає на їхню культуру бізнесу. А ще вони щасливі з того, що мають величезну економію, адже до нового офіса службовці переїхали із сорока різних офісів Осло. У підсумку річні витрати на утримання площ скоротилися до 70 мільйонів крон на рік (близько 10 млн. дол. США).

Непогано, так? І вже зовсім добре, що люди до кишені компанії ставляться як до своєї власної. А що ви скажете, якщо дізнаєтеся, що у двох величезних скляних п'ятиповерхових чашах «Теленору» мають сидіти 8 тисяч 500 співробітників, а місця за склом вистачає лише для шести тисяч? А парковка розрахована на 1,5 тисячі машин... Втім, фірма заохочує тих, хто їздить на роботу на... велосипеді. На березі Північного моря біля «Теленору» є велика стоянка для «зеленого» транспорту. Крім того, до фірми ведуть спеціальні велосипедні доріжки. До речі, усіх співробітників вміщає в себе тільки розрахована на 10 тисяч осіб площа «Теленору». Тут усі збираються на «сімейні» свята.

У співробітників, які, як погорільці, з комп'ютерами під пахвою і мобілкою в руці курсують коридорами компанії, наші іронічні посмішки викликали подив: «Ми самі вибираємо місце й час роботи. І фактично у кожного є домашній офіс. Це означає, що коли немає потреби приїжджати на роботу, можна працювати вдома. Головне у сучасному суспільстві, працювати на результат. Немає сенсу сидіти на стільці вісім годин. Ви можете піти потренуватися (штори у скляній залі для фітнесу повісили зовсім недавно. — **Авт.**), випити каву і поговорити з колегою (на кав'ярні й ресторани практично з кожного офіса на будь-якому поверсі відкривається чудовий краєвид. — **Авт.**). До вас прийде натхнення і ви створите проект! Головне, що ви повертаєте результат».

У прес-релізах фірми зазначено, що домашній офіс службовці сприймають як гнучке рішення, економію часу. Причому 33 відсотки службовців віддають перевагу гнучкості в роботі замість підвищення зарплати. А завдяки прозорим стінам «Теленору» 47 відсотків його співробітників збільшили неформальність спілкування. На нашу репліку, чи не вважають вони, що фірма гнучкістю і свободою примушує їх працювати і на роботі, і вдома, службовці не відреагували. Проте погодилися, що така організація роботи — справа непроста.

Яна СТАДІЛЬНА.

КАЛЕНДАР

Раба егоцентричної Музи

26 березня 1923 року померла Сара Бернар

Прекрасна Сара Бернар... Божественна Сара Бернар... Цими епітетами дочку паризької «дами напівсвіту» нагородила сама історія.

У юності вона мріяла стати черницею, а чоловіки, що юрмилися в салоні її матері, викликали в Сари лише роздратування. Втім, один з цих настирливих шевальє роздивився у дівчиську акторський талант і допоміг влаштувати її в музично-драматичну академію.

Вона дебютувала в «домі Мольєра» — знаменитому «Комеді Франсез». Але справжній успіх і справжній захват сценою відчула в імператорському театрі «Одеон». У 1893 році Бернар придбала театр «Ренесанс», а 1898 року — театр на площі Шатле, що одержав назву «Театр Сари Бернар». Тут акторка служила Мельпомені до кінця свого життя.

Сара Бернар полюбляла шокувати публіку театральними експериментами. Погодьтеся, і сьогодні нечасто випадає чути «Бути чи не бути» з вуст акторки! Вона любила грати чоловічі ролі і обожнювала стріляти з пістолета, тримала у своїй квартирі справжній звіринець, колекціонувала вінценосних шанувальників, заводила бурхливі романи, підіймалася в небо на повітряній кулі... Варто було її розлютити — і тендітна, граціозна дама перетворювалася на Зевса-громовержця. Здавалося, у ній самій було щось від головної героїні «Саломеї», що вимагає подати на блюді голову Іоанна Хрестителя. Не дивно, що цю п'єсу Оскар Уайльд написав спеціально для неї.

З деякого часу вона переглянула своє ставлення до слуг Господа. Під час гастролей у Нью-Йорку Сара Бернар довідалася, що один пастор регулярно таврує її у своїх проповідях. Акторка йому написала: «Дорогий колего! Навіщо ви так чините? Ми, комедіанти, маємо підтримувати одне одного».

З її ім'ям пов'язана величезна кількість театральних історій і афоризмів. Кажуть, одного разу Бернар довелося грати старчиху. При словах «Я вмираю від голоду» з-під рукава акторки блиснув золотий браслет, якого вона забула зняти. З залу хтось вигукнув: «А ви продайте браслет!» Бернар парирувала: «Я хотіла, але він підроблений». За самовладання зал нагородив акторку бурхливими оплесками.

Сцені вона віддавала всю себе без останку й іноді в кінці спектаклю просто непритомніла. Поставивши й розповівши, «божественна» Сара і чути не хотіла про те, що їй час іти зі сцени. Навіть після того, як у віці 72 років їй ампутували ногу, Бернар продовжувала грати і навіть гастролювати за кордоном. Незважаючи на підірване здоров'я, під час першої світової війни вона виступала перед солдатами в прифронтових районах.

Акторка померла 26 березня 1923 року у віці 78 років. Її прах спочиває на славетному паризькому цвинтарі Пер-Лашез. Але її невгамовний дух донині витає над театральними підмостками й іноді сходить до глядача як черговий персонаж.

Одна з п'єс, присвячених Сарі Бернар, має назву дуже символічну — «Сміх лангусти». Кажуть, що голос у цієї істоти прорізається лише тоді, коли її опускають в окріп. І цей передсмертний крик більше схожий на сміх.

Заручники заповідної зони

СИТУАЦІЯ

Селище Рибне за адміністративним статусом є територією Києва. Розташоване воно в лісі. Щоправда, не в звичайному, а заповідному. Колись півтори сотні мешканців мали роботу в місцевому радгоспі. Наприкінці 80-х господарство почало лихоманити, а вже на початку 90-х наказало довго жити. Його колишні працівники залишилися посеред глухого лісу, не знаючи навіть, до якого району столиці належить їхнє селище.

Дружино, в якому ти районі?

Лідія Паламарчук та Лідія Бойко живуть у Рибному тридцять років. В одному будинку, в одному під'їзді, в квартирах «через стінку», але... в різних районах. Одна у Ватутінському — інша в Дніпровському. В подружжя Зерко взагалі анекдотична ситуація: мешкаючи в одній квартирі, Олена та Леонід теж представляють різні райони. Інші родини мають «кордони» між маленькими дітьми та їхніми батьками.

Після адміністративно-територіального реформування Ватутінський з карти столиці зник, а плутанини додалося. Тепер не зрозуміло: селище в Дніпровському районі чи в Деснянському? Начебто в Деснянському, проте частина мешканців нещодавно отримала нові паспорти... у Дніпровському.

Інвалід війни першої групи без обох ніг Іван Шкамарда з 1989 року чекає на телефонізацію.

Аристократизм — свинарство — занепад

Ця місцевість, розповідають, у дореволюційні часи начебто була маєтком графині Рибіної. Звідти й назва — Рибне. В 1944 році тут збудували свиноферму. Тварин годували переважно харчовими відходами з київських їдалень. Велике місто й споживало м'ясце і сальце. А мешканці Рибного отримували за свою роботу пристойні гроші. Зокрема, свинарки заробляли по 400—500 карбованців на місяць. Вісім років тому господарство остаточно занепало. З 12 тисяч голів свиней не лишилося жодної.

У лісі жити, то від проблем вити

Довідавшись про селище Рибне, я поїхав туди спочатку в «розвідку». Роздивився, поспілкувався з кількома мешканцями й пообіцяв повернутися за кілька днів уже з фотокореспондентом. А наступного дня в Рибному «висадився» зроду тут небачений десант комунальників, який заходився прибирати територію. Мешканці селища такий ентузіазм однозначно пов'язують з візитом журналістів. Сміття поменшало, а проблеми залишилися.

Жителям селища, аби дістатися до «дороги життя», доводиться долати понад два кілометри пішки. Щодня це роблять двадцять місцевих школярів, які навчаються в сусідній Биківні. За півтора кілометра (!) ходять їхні батьки до лісників по воду.

Є проблеми з електроенергією. Напруга слабенька, до того ж постійно «стрибає» — від чого виходять з ладу побутові прилади.

Каналізація «підключена» до закопаних у дворах металевих бочок, вміст яких раніше викачувався спеціальним автомобілем. Нині бочки проржавіли, вщерть заповнилися й нікому до них немає діла. Тож каналізаційні води течуть селищем у ліс.

Селище Рибне — столична територія, проте розташоване воно в заповідному лісі.

Ще однією «пам'яткою» Рибного є аварійна квартира на вулиці Береговій, де ніхто не живе, але газ не відключено. Це наводить тихий жах на мешканців сусідніх помешкань.

Зоя Франчук живе в Рибному 27 років, знає всі проблеми й стверджує: «Ми потрібні лише перед виборами. Тоді нам і дорогу обіцяють, і автобуси, і свердловину, і автолавки з товарами...».

Інтереси зійшлися... на болоті

Є біля колишньої свиноферми кілька десятків гектарів болота. Туди роками стікав гній, тож на болоті утворився шар напрочуд родючого ґрунту. Довідавшись про це, люди почали викорчовувати очерети й садити городи. Аж ось про диво-ґрунт довідався й «Київзеленбуд». Він почав вивозити його на столичні клумби. Нейтральна смуга між розробками озеленювачів та ділянками мешканців Рибного щодня зменшується, тож власники останніх неабияк занепокоїлися.

Агов, цивілізаціє!

У селищі гостро стоїть проблема телефонізації. Навіть інвалід війни першої групи без обох ніг Іван Шкамарда не має телефону.

Чиновники обох райдержадміністрацій — Деснянської та Дніпровської — чомусь уникають розмов про Рибне. Селище буквально потопає в проблемах і з огляду на адміністративну невизначеність його перспективи видаються доволі сумнівними.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.
Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

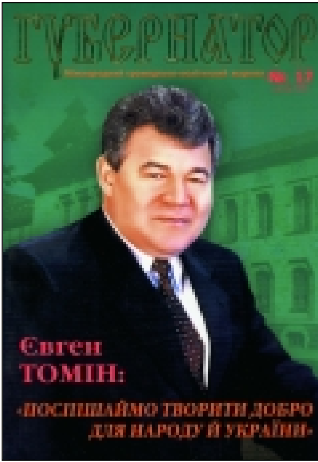
Лідія Паламарчук і Лідія Бойко тридцять років живуть у квартирах «через стінку», але... в різних районах.

Аварійна квартира з підключеним газом — об'єкт особливої цікавості з боку дітей.

У СВІТ

На сторінках «Губернатора» — Полтавщина

Вийшов черговий, сімнадцятий, номер міжнародного громадсько-політичного журналу «Губернатор». Він присвячений Полтавщині, прадавній землі, яка була осередком творення української державності та культури. Тут жив і творив незабутній Іван Котляревський, основоположник нової української літературної мови. Тут він написав свою невмирущу «Енеїду», рядки якої і сьогодні звучать сучасно й злободенно. Тут народилася його «Наталка Полтавка» — твір на всі часи. Бо він — про нас, українців, про гідність нашої душі.

Полтавщина має особливу духовну ауру. Люди тут талановиті в усьому, залюблені у свою працю художники й майстри, гончарі й хлібороби з діда-прадіда. Тому природно, що, приїхавши сюди працювати головою обласної державної адміністрації, Євген Фролович Томін одразу перейнявся до полтавців довірою й повагою. І полюбив цей незвичайний край. Під його керівництвом Полтавщина зробила помітні кроки на шляху реформ і в аграрному секторі, і в промисловому комплексі. Полтавці довіряють губернатору. Євген Фролович завжди доступний для них і відвертий. Люди розраховують на його послідовність, раціоналізм, енергійність. А він — на підтримку полтавців, якою надзвичайно дорожить.

Ми переконалися в діловитості полтавців, їхній відданості своєму краю, палкому бажанні надати реформам нових імпульсів.

«Да ну вас, господа, с Парижем!»

Післязавтра у Фонді підтримки розвитку мистецтв — презентація солідного двотомника «Київ — свята земля» (видано, за сприяння згаданого фонду, альманахом «Хроніка 2000», головний редактор Ю. Буряк). Двотомник є у продажу, можна його прочитати й отримати дивне враження не-одразу-осягнення — стільки тут матеріалу! Тому наш «відгук» складено ніби з кількох вступів до теми — від музейника, бізнесмена і так далі...

Від музейника

Чи справді Київ відповідає статусу національної столиці? Чи він лиш бюрократичний центр? Колись Київ став столицею Русі не тільки з політико-економічних причин, а й завдяки свідомості та психології киян. У XIII столітті з відомих причин ситуація змінилася, місто занепало. Відтоді Київ довго не був столицею, та й амбіцій таких не мав, в очах самих киян залишався провінцією. Грушевський зробив Київ столицею, це його й погубило, бо Київ легше захопити, ніж утримати, як сам Грушевський казав. Чому? Бо киянам не шкода будь-кому віддати місто. Тому більшовики й віддали «столицю» Харкову, а згодом повернули її слухняному Києву. Істинна Столиця генерує для країни передові ідеї, а кияни після XIII століття цим не відзначалися. І досі Київ у всьому слухається провінцій — Львова, Москви, Дніпропетровська. (Це короткий виклад статті, надісланої нам І. Михальчишиним, науковим працівником Національного музею історії України. — **Ред.**).

Від бізнесмена

А ось пише бізнесмен з Ніжина С. Шкурко: «Україні треба вирівняти економічні умови розвитку міст за рахунок привілеїв Києва, зупинити зростання Києва-мегаполіса, натомість розвивати малі й середні міста. Це зупинить доцентрові міграційні процеси, що збіднюють Україну на користь Києва, який своїм добром з Україною не ділиться». (У бесіді з нами п. Шкурко сказав: перенести столицю до Канева, а ми придумали ще краще — до Чорнобиля, туди точно ніхто не рватиметься! — **Ред.**).

Від філософа

Вищенаведені погляди свідчать: суспільство переживає кризу самоусвідомлення. Добре сказав про це філософ В. Горський: «У нашій культурі шириться «декоративне» ставлення до історії... під виглядом «реставрації», відтворення «справжньої» історії Києва зникають уламки реального сліду минулого... натомість підносяться «реставровані» Золоті ворота, Пирогоща, Лядські ворота тощо, хоча нікому невідомо, які вони були насправді» («Український гуманітарний огляд», № 8, 2003 р.).

Вступ дівчачий

Днями я отримала два чудові подарунки: касету грузинського духовного співу, записаного у Тбіліському кафедральному соборі, а ще — розкішний тритомник альманаху «Хроніка 2000» («Україна—Грузія»). Згадалось, як в юності ми, київський хор «Щедрик», співали в Святогорському монастирі, де похований Пушкін, старовинну грузинську молитву «Шеп хар венахі» — «Ти лоза істинна», і як це чудово сплелося — Пушкін, Шевченко, ми. Отак і тепер. Поки читала ці три томи — вийшли два нові, про Київ, неймовірно, як швидко робиться така велика робота!

Від читача

І нарешті — про двотомник, але перед тим ще трохи про Юрія Буряка, незмінного редактора «Хроніки 2000». Колись, як Буряк був ще поетом, він написав цикл віршів «Наближення до саги», й там була така щільність світу! Оці свої альманахи Буряк укладає з тією самою щільністю. Починає з часів, коли на місці Києва була тундра, а на ній Дніпро. Потім прийшли люди, збудували Київ і давай сумніватися: столиця він чи ні? Панько Куліш: «А вже про Києв, то вибачай — навряд чи й є на світі дурніший город!» А інші: «Да ну вас, господа, с Парижем! Что он против нашего? Не более чем муха!..» Оце й досі сперечаємось. Тож не забудьте: двотомник зветься «Київ — свята земля». Щасливого читання!

Віталій ЖЕЖЕРА,
Оксана ЧАЙКА.

АНОМАЛІЇ

Згвалтований сваваліллям

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Звернути увагу Міністерства внутрішніх справ України... на наявні... факти недодержання норм законів.., невжиття своєчасних заходів щодо охорони прав і свобод людини і громадянина.

Із Указу Президента України «Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян» (18 лютого 2002 року).

Миколку Ганна Миколаївна народжувала в тяжких муках. Лікарі в далекому 1977-му не гарантували життя ані породіллі, ані дитині. Дізнавшися про це, чоловік благав Бога про спасіння близьких і пропонував своє життя взамін.

«Господь тоді змилувався, — каже Микола Михайлович Островецький, батько п'ятьох дітей. — А нині наслав на сім'ю нові випробування».

І пов'язані вони з тим же сином Миколою...

Він і вона

Жив він і працював у Чернігові. До Кобижчі, де на нього чекали вагітна дружина з півторарічною донечкою і батьки, їздив щотижня.

Того квітневого дня після суботника у нього був гарний настрій. Забіг до гуртожитку, схопив валізу з порожніми банками і, дуже поспішаючи, як стверджує вахтерка, чкурнув на тролейбусну зупинку. Електропоїзд відходив о 17.25, а треба було ще зайти до магазину — обіцяв рідним насіння привезти. У привокзальному кафе до нього звернулася дівчина напідпитку: «Пригости пивом». Що ним керувало тоді, Микола й сьогодні пояснити не може, але пляшечку пінистого незнайомці купив. А собі взяв ром-колу. Знав би, де впаде... Юне дівча, хоч Альона Врунова (**ім'я змінено. — Авт.**) такою хлопцеві не здалася, виявилася не по роках настирливою і зухвалою. ***Миколі було не до теревень, але як спекатися дівчиська, яке просто переслідувало хлопця? Микола з кафе на площу — вона за ним, він уже за рогом гастроному — Олена не відстає. Ось крамничка «Насіння», на жаль, зачинена, час іти на електричку. Та Врунова з пляшкою поряд. Люди обминали надто гомінку парочку, співчуваючи хлопцеві з великою валізою. Аж тут до молодих підійшли працівники міліції. Островецький на їхню вимогу з полегшенням показав посвідчення працівника виправної колонії. І раптом на його зап'ястках клацнули міліцейські «браслети»...***

Вона і він

Миколка ходив у другий клас, коли на його біду на світ з'явилася Альона. А 20 квітня 2002-го неповнолітня Врунова зустрілася, за її твердженням, з Миколою у тролейбусі. Їхала вона, буцімто, на побачення з приятелем, з яким зустрічалася майже рік. Кинула оком — хлопець з банками. Втім, послухайте її самі.

«Заговорив до мене, назвався Олегом. Запропонував провести додому. На потрібній зупинці я не вийшла —не хотіла, щоб за мною йшов. Доїхали до вокзалу, він сказав, що капітан з Києва. Мені стало цікаво, бо там мій брат служить. В кафе купив мені пляшку пива, а собі ром-колу, показав «корочку» міліціонера. Ми вийшли з гастроному. Він схопив за рукав пальто і почав тягнути у приватний сектор. Там я бачила дітей, чоловіка й жінку. Затягнув за бетонний паркан, я пручалася. Почав знімати штани, порвалась блузка. Я закричала, і він мене вдарив під око. Потім повалив на траву і... Після цього запропонував зробити... Я сказала, що не вмію, тоді він знову стягнув з мене штани до колін і почав... Я сказала, що мені боляче і закричала...»

Почула жертву жінка, яка і стала джерелом інформації. На неї миттєво відреагували станційні міліціонери. Втрьох вони кинулися на допомогу дівчині, але жодному чомусь не спало на думку докладніше розпитати ймовірного свідка злочину. Хто, кого, як, де? Що саме кричали? Хоч як там було, привид-жінка з цінною інформацією зникла, а працівники у формі як із землі виросли перед Альоною і Миколою, яких тут же відвели в лінійне відділення. Годинник показував...

Котра година?

Скільки, гадаєте, треба було часу Островецькому на брудні дії, якщо він їх вчинив? Микола стверджує, що затримали їх після 17-ї. Це саме казали неповнолітня та її мати.

У постанові слідчого прокуратури І. Сендака про притягнення (до чого? куди?) Миколи як обвинувачуваного читаємо: «... близько 17-ої години Островецький М. М., застосовуючи фізичне насильство, спричинивши Вруновій А. тілесні ушкодження у вигляді крововилива на лівій скулі і ссадини на лівому коліні, скоїв з нею насильницький статевий акт, після чого двічі задовольнив з нею статеву пристрасть неприродним способом». Цю постанову датовано 25.06. 2002 р. А через тиждень, 2.07.02 р., пан слідчий підписав другу постанову про притягнення того ж Островецького як обвинувачуваного, яка відрізняється від першої, на мій погляд, істотною поправкою. «Чорну справу» цього разу Островецький робив, з'ясовується, «близько 20-ої години».

Неліричний відступ

Я проїхав і пройшов маршрутом «гвалтівника» і стверджую: працівникові колонії, студенту-заочникові столичного міліцейського вузу, що всіма і всюди характеризується тільки позитивно, згвалтувати дівчину серед білого дня, зважай, на привокзальній площі, за кілька метрів від пішохідної доріжки і неподалік пункту міліції було вельми проблематично... Але він це зробив, стверджують Альона, слідство і суд. І не один раз та ще й неприродним способом. Як?

... Ось я в кафе, пригощаю дівча, потім виводжу її на подвір'я, п'ючи ром-колу. Розмовляємо про те-се. І раптом хапаю її за рукав, тягну до паркану, а там б'ю, погрожую і... І все це роблю, не випускаючи з рук пляшки та габаритної валізи з проклятущими банками для соління. На очах у численних перехожих.

Герой Голлівуду! Сексуальний маніяк! Чи, навпаки, нікчемне звірятко на кшталт кролика, якому все одно де, з ким і як...

Мирна бесіда чи насилля?

Тепер дозвольте помовчати. Слово — правоохоронцям.

«20.04.02 під час проведення операції (**? — Авт.**) о 20.10 міліціонерами Кравченком, Пустовойтом, Волковим в парку біля залізничного вокзалу затриманий Островецький, працівник закладу та Врунова. Як пояснила Врунова, Островецький **намагався її згвалтувати**. Матеріали та затримані передані в Чернігівський відділ міліції» **(виділено мною. — Авт.).**

(Із повідомлення лінійного відділення міліції станції Чернігів).

Олександр Волков, старший лейтенант міліції: «Я з Пустовойтом і Кравченком знаходився на пероні. Прибігла незнайома жінка і заявила, що чула крик про допомогу... Переліз через паркан. Стояли хлопець і дівчина, які гучно і нерозбірливо розмовляли. По дорозі дівчина сказала, що хлопець намагався її згвалтувати...»

Міліціонери Кравченко і Пустовойт також стверджують, що хлопець, за словами Альони, намагався її згвалтувати.

Свідок Юрій Манін, який чергував у ніч з 20-го на 21 квітня: «О третій ранку в міськвідділ були доставлені Врунова і Островецький. Я відвіз їх до судмедексперта, а також зробив виїмку трусів і колготок у Врунової. Одяг залишив у черговій частині».

Слідчий І. Сендак: «Відносно розслідування нічого не знаю, цим займалася міліція. Експертизу я призначив після порушення кримінальної справи» **(порушена прокуратурою 5.06.02. — Авт.**).

У день порушення кримінальної справи, через 47 днів після події на станції, Врунова під час бесіди з прокурором ще стверджувала, що хлопець намагався її згвалтувати. Що ні природного, ні неприродного статевого контакту не було. А вночі 21.04.02 р. неповнолітня Врунова (?!) від імені матері написала заяву, в якій просила «провести перевірку **за фактом конфлікту (виділено мною. — Авт.)** моєї доньки з Миколою».

І лише 5.06.02 з'явилася заява дівчини з проханням «привлечь к ответственности за изнасилование»...

Неліричний відступ

Ви, читачу, зрозуміли, що з перших хвилин справу розслідувала міліція, а не прокуратура, як того вимагає закон? Чому? Микола Островецький стверджує, що міліція його відпустила додому 21.04.02, а потім протягом 47 діб періодично викликала як свідка. Весь цей час «вимагали в мене 2000 американських доларів», — пише Островецький обласному прокуророві.

Микола, вірячи, що цей сон рано чи пізно закінчиться, гроші не ніс.

Дискредитує правоохоронців

Пізно ввечері 20 квітня на місці пригоди побували слідчі міськвідділу міліції (без Альони і Миколи, зазначте) і вилучили з кущів пляшки з-під пива і бренді-коли. А Островецький, якщо пам'ятаєте, пив ром-колу. Ці речові докази зникли. Як, до речі, і речі, вилучені Юрієм Маніним. На цей факт відреагував суд Новозаводського району (суддя Валевач), який виніс окрему ухвалу. В ній, зокрема, зазначається: «**... органами досудового слідства оперуповноваженим Маніним Ю. М. були вилучені особисті речі потерпілої, як речовий доказ, без складення відповідного процесуального документа... Однак ці речові докази зникли, перевірка з цього факту не проводилась. Таке ставлення до речових доказів... дискредитує звання працівників правоохоронних органів...**»

Та хіба тільки це, пане судді? А ви звернули увагу на результати медичного обстеження Островецького і Врунової у перші години після події? Ось аркуш справи №19. У протоколі, складеному в наркодиспансері щодо Миколи є, зокрема, запис: «Без очевидних тілесних ушкоджень. Одяг чистий. Запах алкоголю». Щодо Альони: «Одяг чистий. Без очевидних тілесних ушкоджень. Твереза».

Один з начальників Островецького, який за викликом правоохоронців приїхав у чергову частину, розповів мені: «Жодних подряпин, синців на руках, обличчі у Миколи і дівчини не було. Одяг і взуття абсолютно чисті. При мені зайшов у кімнату один оперативник, що побував на місці пригоди. Він, відмиваючи туфлі, довго лаявся і кричав: «На тому відхожому місці не тільки гвалтувати, ступити ніде...»

А про тверезість дівчини працівник колонії сказав: «Була «застенчивая», тобто за стінку трималась».

На аркуші справи №20 є постанова працівника прокуратури Беляковича від 20.04.02 р. про призначення судово-медичного обстеження. Чи зацікавився суд, звідки взялася ця постанова, якщо заяву потерпілих «про конфлікт» зареєстровано 21 квітня? Як могла коняка бігти попереду воза, якщо міліцейські матеріали, надіслані прокуратурі лише 26 квітня (до цього «правосуддя» вершили в міськвідділі), отримала чомусь аж 29 травня 2002-го? Де гуляли папери? Чому все-таки міліція займалася справою, розслідування якої в компетенції прокуратури?

А погляньмо уважно, пане Валевачу, на висновки експерта від 20 червня 2002 року. Тут російською мовою написано: «При судебно-медицинской експертизе обнаружен свежий разрыв девственной плевы.., который мог образоваться за несколько часов до момента освидетельствования... Обнаружен кровоподтек левой скуловой области и ссадины... на колене...»

І це (увага!) за два місяці після пригоди на привокзальній? І це тоді, як гвалтівник Микола два тижні перебував у СІЗО? Оце так експертиза! Щоправда, дякуючи їй, дізнався: протягом двох місяців Врунова не з'являлася на обстеження! А ще експертизу, зазначає експерт, було проведено 21.04.02 — «до порушення кримінальної справи». Спасибі за відвертість, яку суд, вочевидь, не помітив. Інакше, гадаю, визнав би результати обстежень незаконними. Цього не сталося: Миколу Островецького позбавлено волі на сім з половиною років.

Адвокат і сам засуджений вважають його вину недоведеною і вимагають вирок місцевого суду скасувати, Островецького виправдати. Батько Миколи, який виступає громадським захисником сина, стверджує, що Новозаводський суд не дав принципової оцінки зібраним у справі доказам, а сумнівні факти трактував не на користь підсудного, як того вимагає стаття 62 Конституції України.

— Про численні порушення норм Кримінально-процесуального кодексу, конституційних прав підзахисного, ведення слідства із обвинувальним ухилом годі й казати, — зазначає Микола Михайлович. — Достатньо зазначити, що слідчий прокуратури затримав його як підозрюваного, а допитував як свідка, обмеживши таким чином у правах.

Засуджений, і сміх і гріх, досі не знає, хто від нього постраждав: у матеріалах досудового слідства вказано, що злочин скоєно стосовно Врунової Альони, а у свідоцтві про народження значиться Врунова Аліна...

Запитання на полях: кому й навіщо це потрібно?

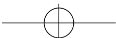
Апеляційний суд Чернігівської області, хочеться вірити, винесе справедливу постанову...

Іван ІЛЛЯШ.

Київ—Чернігів—Київ.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

ДАЛІ БУДЕ

ОТАКОЇ!

Складна то штука — любов

Харківських слонів Тенді і Ауна знову розвели по різних вольєрах. Тварин, між якими виникають ніжні почуття, не допускають одне до одного. І все через Тенді. Фахівці зоопарку кажуть, що вона формується як самка і їй краще побути на самоті.

Тенді не розуміє, що з нею відбувається. Бігає у клітці, капризує. Хоче, щоб поруч завжди був хтось із чоловіків — чи то її дресирувальник Олег Гриценко, чи то Аун. До нього (а він у сусідньому вольєрі) Тенді підходить частенько. Вони обіймаються хоботами —більшого не дозволяють залізні грати. Аун також страждає від самотності. Навіть улюблена їжа — хліб — відволікає слона ненадовго.

Але поведінка слонів подобається відвідувачам зоопарку, котрі не знають, що відбувається з тваринами. Вони просто бачать, як Тенді лягає на підлогу, хоботом тягне до себе дресирувальника, обсипає себе стружками. Фахівці кажуть, що невдовзі в самки закінчиться перший етап формування організму. А потім іще протягом п'яти років у Тенді траплятимуться такі періоди. Після цього терміну в зоопарку сподіваються на появу слонових нащадків, **повідомляє агентство «Об'єктив».**

Після авралу — парад із родзинкою

ГРАЦІЯ

На сцені Академічного театру ім. І. Франка, вправно перетвореної на подіум, відбувся фінал другого всеукраїнського конкурсу «Міс Cosmopolitan-2002».

Цікаво, що цього року підготовка до шоу проходила винятково в авральному режимі. А самим дівчатам на репетиції було відведено два дні — рідкісний випадок для заходів такого масштабу. Втім, організатори резонно вирішили, що досить лише привезти до Києва кілька визнаних зірок естрадного бомонду, як решта проблем автоматично відійде на задній план. Так воно, загалом, і сталося. А надто, коли врахувати, що на роль кумирів публіки було запрошено саме жіночих улюбленців: Валерія Меладзе, Єфіма Шифріна, Валерія Сюткіна, Сергія Крилова. Саме шоу, напевно, планувалося до 8 Березня, але з якихось технічних причин його пересунули на пізніші терміни.

Порівняно з першим конкурсом, що відбувався в Національній опері, цього разу акцент було зроблено саме на нові імена. До того ж характерно, що переважна частина красунь виявилися киянками: чимало дівчат із інших міст просто-напросто спізнилися на вирішальний кастинг, а тому й вибули з подальшої боротьби. Гран-прі конкурсу, тобто де-факто престижну роботу в Мілані та Лондоні з найкращими модельєрами та фотографами Європи, виборола 20-річна Оксана Рябчук. Окрім того, в липні разом з цією четвіркою обраниць долі Анастасією Твердохлєбовою, Світланою Ковальчук, Веронікою Кузнецовою та Фатімою Чебаненко на Оксану очікує участь у знаменитому Берлінському лав-параді — двотижневому святі танців, молодості та кохання.

Едуард АМУРСЬКИЙ.

Фото автора.

На знімку: чарівна Оксана Рябчук.

Цього дня

■ 1483 р. Народився Рафаель, великий італійський живописець. 1664 р. Поляки розстріляли Івана Виговського, гетьмана України в 1657-59 рр. ■ 1833 р. Народився вчений-юрист Олександр Кістяківський. Зібрав і видав «Права, за якими судиться малоросійський народ». ■ 1909 р. Не стало композитора Миколи Аркаса. ■ 1971 р. Східний Пакистан оголосив про свою незалежність. На картах з'явилася нова країна — Бангладеш. ■ 1989 р. В СРСР відбулися вибори народних депутатів — уперше на альтернативній основі.

АКЦІЇ

Памперси від журналістів

Акцію на допомогу новонародженим, від яких відмовилися батьки, провела херсонська газета «Гривна». Оголосивши серед читачів дитячої сторінки конкурс малюнків «Мій улюблений казковий герой», газета влаштувала в редакції виставку-продаж надісланих робіт. А на отримані кошти буде придбано памперси, пелюшки і повзунки для малюків-відмовників дитячого відділення лікарні Суворовського району.

Надісланих на конкурс дитячих малюнків виявилося 273. Особливо активні були юні читачі з сільської глибинки. Ціну на дитячі роботи покупець призначав сам, але не менш як п'ять гривень. До акції приєдналися читачі, рекламодавці, а також херсонські журналісти. Симпатичний кіт Леопольд зі своїми одвічними опонентами — мишенятами «оселився» і в корпункті парламентської газети. До речі, всупереч сподіванням, популярними героями сюжетів стали не персонажі новітніх мультиків, а старі добрі Попелюшка, Русалонька, Вінні-Пух, Кіт у чоботях.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

ЗАБАВИ

Гра в дурнички

У графстві Оксфордшир (Англія) пройшов 19-й щорічний чемпіонат світу з перегонів паличок Вінні-Пуха, відомих також як гра в дурнички.

Ідею перегонів мешканцям Оксфордширу підказала книга А. Мілна про Вінні-Пуха та його друзів. Суть змагань от у чому: кинути палички в річку з одного боку мосту, перебігти до перил з другого боку і подивитися, чия паличка випливла перша. Поспостерігати і взяти участь у змаганнях прийшло близько двох тисяч осіб. А переможницею в особистому заліку стала місцева 10-річна дівчинка Бекі Аран. Вона отримала золоту медаль і плюшевого Вінні-Пуха.

Так, видовище, звичайно, цікаве. Але, крім того, участь у змаганні коштувала кожному претендентові один фунт (трохи більше за 1,5 долара) і всі зібрані кошти підуть на доброчинність.

Мал. Михайла САЧКА.

Нашо я хінді вчив?!

Дехто й досі вважає, що справжня творчість на замовлення — неможлива, що це моветон, словом, фі! Спокійно, панове, — сам Моцарт на замовлення, бувало, писав.

Отже, творчість на замовлення таки можлива. Якщо замовник розумний, а творець — талановитий. Недавно довелося бачити фільм «Галшчин дім», знятий нашим режисером Сергієм Маслобойщиковим (оператор Віктор Кабаченко) на замовлення Києво-Могилянської академії. Фільм, по суті, утилітарний: розповідь про історію академії, про те, як сюди вступити й чого тут навчають. Ну, і такого кіна людям треба, аякже ж. Але ж Маслобойщиков відомий як рафінований естет! Його художні фільми «Співачка Жозефіна та мишачий народ» і недавній «Шум вітру» одержали кілька призів на міжнародних фестивалях саме за втаємниченість кіномови. Дай такому художнику зняти рекламний кліп про каструлю — так він же тобі зніме про унітаз, і скаже: оце таке моє режисерське бачення каструлі, а ви як не розумієте, то мовчіть собі та дишіте!

Фото Олександра ЛЯПІНА.

Їй-Богу, я був до цього готовий. І ось дивлюсь той «Галшчин дім» — і що? Маслобойщиков залишається естетом, тобто у нього кожен кадр — багатовимірний, вигадливий, зрештою, просто красивий. Але при цьому утилітарне призначення фільму не забувається. Як казав поет, «красиво і корисно». Зроблено це так: сидять троє диваків на купі золотого гарбузового насіння, лузають те насіння й неспішно бесідують про умови вступу до НаУКМА — докладно, повільно, так, що можна все записати. І все це весело, легко. Один питає, чи треба знати англійську. Треба, кажуть йому. А він: нашо ж я хінді вчив?!

Думаєш собі: молодець Маслобойщиков, зумів зберегти гідність фантазії — і не принизити гідність ані глядача, ані замовника!

Але тут є й ще один молодець — сам замовник, президент академії пан Брюховецький. Він не побоявся, що з нього впаде академічна чалма! А міг би й побоятись. Адже у фільмі є ризиковані речі. Приміром, абітурієнтів водить по академії такий собі гід-домовичок, котрого грає Валерій Чигляєв. Він хороший актор, але надто часто світиться в «Золотому гусаку», а тут же солідна установа, Академія! Інший на місці Брюховецького не пустив би того Чигляєва й на поріг. А тут — пустив, і сам поруч знімався, і... коротше, з усього того вийшло непогане кіно!

А чому зветься «Галшчин дім»? Галшка Гулевичівна — це та сама шляхтянка, котра колись весь свій дім, двір і спадок заповідала віддати під оцю академію. До речі, Галшку тут грає продюсер фільму Світлана Зинов'єва. Ну, правильно — Галшка, як по-сучасному, теж була хорошим розумним продюсером. То кому ж її ще зіграти?

Христофор ГРУША.

На знімку: Сергій Маслобойщиков знімає кіно у бібліотеці НаУКМА.

ОТАКОЇ!

Пожартувала з... Президентом

Про цей незвичайний випадок, що стався в одному зі сіл Немирівського району на Вінниччині, розповіла обласна газета «Вінниччина». Дівчина написала Президенту держави листа... За те, що її батьки відмовилися взяти участь в акції протесту проти глави держави, організатори зв'язали їх у будинку: там вони і згоріли у вогні, адже дім підпалили. Їй разом із сестрою дивом удалося врятуватися. Після пережитого сестра тяжко занедужала, їй потрібні кошти на лікування в сумі 520 доларів. Крім того, дівчина просила відбудувати помешкання, від якого залишилися лише стіни та стеля...

21-річна авторка має непогану роботу, там її позитивно характеризують. Заочно навчається у вузі. Чому раптом в її голові так буйно розігралася фантазія, стало відомо після того, як перевіряльники вочевидь переконалися: і батьки живі-здорові, і хата ціла.

Врешті дівчина розповіла, що побилася об заклад із хлопцями з Санкт-Петербурга на предмет того, який президент уважніший до листів своїх співвітчизників — український чи російський. Незважаючи на те, що на кон було поставлено невелику суму, дівчина старалася, схоже, виходячи з патріотичних почуттів. Цікаво, що притягти її до відповідальності немає підстав: адже зверталася не до правоохоронців...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Біг–маків та видовищ!

РЕЗОНАНС

У ресторані швидкої їжі «на десерт» пропонується витвір мистецтва.

Наша газета свого часу розповідала про перипетії навколо мозаїчного панно художниці Алли Горської «Жінка-птах», якому загрожувало знищення. Художній витвір монументального мистецтва довго прикрашав зал ювелірної крамниці «Рубін», що в центрі міста — доти, як тут розпочався ремонт для облаштування чергового «Макдональдса». Схоже, руйнування панно вже було справою вирішеною, однак вчасно забили на сполох місцеві творчі спілки та громадські організації, серед яких найактивнішими стали представники осередку «Просвіти». Звернення до керівників області мали відчутний резонанс навіть далеко за її межами, і проігнорувати їх за цих умов влада просто не могла. І все ж гарантія збереження «Жінки-птаха» з'явилася лише після того, як це питання взяв під особистий контроль голова Донецької обласної ради Борис Колесников.

Варто віддати належне й нинішнім господарям приміщення, адже вони таки пішли назустріч бажанням зберегти й відреставрувати панно і розщедрилися на 90 тисяч гривень. Для цієї роботи було запрошено провідних фахівців, які перенесли витвір мистецтва на міцнішу основу. А трохи пошкоджений фон мозаїки «залатали» південноафриканським чорним мармуром та виготовили обрамлення з червоного дерева.

Своєрідна презентація відреставрованої мозаїки вже відбулася в рамках відкриття ресторану швидкої їжі. Отож відтепер відвідувачі мають можливість на власні очі побачити художній витвір монументального мистецтва, який ледь не став жертвою будівництва чергового харчового закладу з розряду тих, що їх у цивілізованих країнах не вельми шанують.

Павло КУЩ.

Донецьк.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311055. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»